אמרי שמואל

חג השבועות ומגילת רות

פניני תורה ומוסר מדרש והלכה
על פרשת השבוע

נערך ונילקט מתוך השיעור השבועי
מפי בנו של קדושים האדמו"ר
הרב **שמואל שמעון טולידאנו** שליט"א

יו"ל ע"י בית המדרש מוסדות התורה והחסד **"בית מאיר"**
ע"ש כ"ק מרן האדמו"ר הצדיק הגה"ק רבינו **מאיר אבוחצירא** זיע"א
אשדוד תשפ"א

©
כל הזכויות שמורות
למכון להוצאת ספרים
שעל ידי מוסדות התורה והחסד
"בית מאיר"
ע"ש כ"ק מרן האדמו"ר הצדיק
הגה"ק רבינו **מאיר אבוחצירא** זיע"א
רחוב העצמאות 39
רובע הסיטי אשדוד
מייל : sisat2@gmail.com
לפרטים: 058-4150707

כל המעוניין להקדיש את החוברת להצלחה, לרפואה או לעלוי נישמת,

ניתן לפנות ל:058-4150707

לקבלת החוברת

במייל או בוואצפ, ניתן לשלוח הודעה

במייל- sisat2@gmail.com | בווצאפ: 058-4150707

ואלה יעמדו
על הברכה

חוברת זו מוקדשת

חוברת זו מוקדשת

לברכתם לבריאותם ולהצלחתם של

מיכאל פרץ בן ליליאן ומשפחתו הי"ו

שהקב"ה ימלא כל משאלות ליבם לטובה ולברכה!

ויזכו לבריאות איתנה, ופרנסה טובה,

שפע ברכה מזל והצלחה בכל מעשה ידיהם, אמן!

מוקדש לעלוי נישמת

רינה עובדיה בת רוזה ז"ל

אסף עטייה בן עופרה ז"ל

ת.נ.צ.ב.ה.

מוסדות התורה והחסד
"בית מאיר"
אשדוד
ירושלים

מוסדות התורה והחסד **בית מאיר**
בראשות האדמו"ר
הרב **שמואל שמעון טולידאנו** שליט"א

הציבור היקר מוזמן להשתתף

ברית מילה

שיתקיים אי"ה
ביום **ראשון ה' סיון** תשפ"א
16.5.21

בבית הכנסת מוסדות התורה והחסד בית מאיר
רחוב העצמאות 39 רובע סיטי אשדוד

הלימוד במשך כל הלילה
תחילת הלימוד בשעה 22:30

בשעה 00:30 שיעור מפי מורנו ורבינו בנן של קדושים האדמו"ר
הרב **שמואל שמעון טולידאנו** שליט"א
בענין מעמד הר סיני וקבלת התורה

בשעה 01:30 קריאת ספר תהלים לכבוד הילולת דוד המלך

בשעה 04:45 תחילת תפילת שחרית בנץ

כתוב בזוהר הקדוש:
"כל מי שער בליל חג שבועות הקב"ה מברך אותו בשבעים ברכות"

פרשת במדבר תשפ"א

בשבת קודש הקרובה אנחנו מתחילים לקרוא בחומש הרביעי שבחמישה חומשי תורה, חומש במדבר. ושם אומרת לנו התורה הקדושה "וידבר ה' אל משה במדבר סיני". (במדבר א א) .

החידושי הרי"מ (אמרי הרי"ם מועדים ח"ב עמ' רמה) אומר ששבת קודם מתן תורה נקראת שבת דרך ארץ כי דרך ארץ קדמה לתורה.

במדבר סיני לרמוז לנו שצריך אדם להפקיר כל עניני העולם הזה כדי להיות ראוי לקבלת התורה

בספר פרי צדיק, (תחילת במדבר) לרבי צדוק הכהן מלובלין, כותב, שעיקר העבודה של האדם מראש חודש סיון להיות נעשה כמדבר, להפקיר כל עניני העולם הזה, שלא יהיה לו שום רצון, אלא רק רצונו של מקום, כמו שהיה בזמן מתן תורה, ועל ידי זה, יכולים לזכות בזמן מתן תורה, לקדושה מהקב"ה, כמו שהיה בזמן מעמד הר סיני.

למה התורה הדגישה שה' דיבר עם משה במדבר סיני?

ושואל הנועם אלימלך (בהר ד"ה וידבר) שלכאורה אנחנו צריכים להבין מדוע התורה הקדושה מדגישה כאן שהקב"ה דיבר עם משה במדבר סיני, הרי משעה שיצאו בני ישראל ממצרים הם היו במדבר במשך ארבעים שנה, ובכל הפעמים שהקב"ה דיבר עם משה רבינו, התורה לא מזכירה באיזה מקום דיבר הקב"ה עם משה, אלא רק בפרשה שלנו,, וצריך להבין מדוע?

כדי לזכות לקבל את התורה בחג השבועות צריך להידבק במידת הענווה

אלא אומר הנועם אלימלך שבכל שנה שקוראים בתורה בפרשת במדבר, זה יוצא סמוך לחג השבועות, חג מתן תורה, ובאה התורה הקדושה לרמוז לנו, שכדי לזכות לקבל את התורה הקדושה, צריך קודם כל להידבק במידת הענווה, ולהכניע את הלב לקב"ה, כי כל מי שיש לו גאווה לא יכול להתקרב לקב"ה, ולא יכול לזכות לתורה הקדושה, כי התנאי של התורה הקדושה, זה הכנעה, שיהודי מכניע

את ליבו לפני הקב"ה.

הקב"ה בחר לתת את התורה דווקא על הר הנמוך ביותר הר סיני כדי לרמוז לנו שאי אפשר לזכות לתורה אלא רק על ידי מידת הענווה

ולכן התורה הקדושה מדגישה, וידבר ה' אל משה במדבר סיני, כי הר סיני רומז למידת הענווה, כמו שכתוב במדרש בראשית רבה (וילנא) פרשת ויחי פרשה צט א שבשעה שהקב"ה בא לתת את התורה הקדושה, באו כל ההרים לפני הקב"ה, ואמרו רבונו של עולם עלינו תיתן את התורה, אבל הקב"ה בחר לתת את התורה דווקא על הר הנמוך ביותר הר סיני, כדי לרמוז לנו שאי אפשר לזכות לתורה, אלא רק על ידי מידת הענווה.

משה קיבל תורה מסיני ולא בסיני

כתוב במשנה בפרקי אבות, פ"א מ"א משה קיבל תורה מסיני, ושואלים רבותינו ז"ל שלכאורה מדוע כתוב משה קיבל תורה מסיני, היה צריך לומר משה קיבל תורה בסיני?

אלא אומר רבינו הנועם אלימלך שאנחנו רואים שהתורה מעידה על משה רבינו שהייתה בו מידת הענווה כמו שכתוב במדבר יב ג והאיש משה עניו מאוד מאוד מכל האדם אשר על פני האדמה.

ובאו לרמוז לנו שמאיפה למד משה רבינו את מידת הענווה מהר סיני, מזה שהקב"ה נתן את התורה דווקא על הר סיני, ההר הנמוך ביותר, מכאן הבין משה שכדי לזכות להתקרב לתורה הקדושה, ולהתקרב לקב"ה, צריך להתנהג במידת הענווה.

תזכור שפעם היית עבד ולכן אין לך במה להתגאות

ואנחנו רואים בתורה שהדיבור הראשון שבעשרת הדיברות הוא אנוכי ה' אלוקיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים, שמות יתרו כ ב ג ולמה לא פתח הקב"ה באנוכי ה' אלוקיך אשר בראתי שמים וארץ? אלא שהקב"ה ידע שמה מביא את האדם לכל העבירות זה מידת הגאווה, ולכן אמר הקב"ה תזכור שפעם היית עבד, ולכן אין לך במה להתגאות, ולכן הקב"ה בחר להתחיל את נתינת התורה, באנוכי ה' אלוקיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים.

מתי זוכים להיות באחדות רק מתי שיש ענווה

הכח של חג השבועות זה אהבת חינם ואחדות כי מתי זוכים להיות באחדות מתי שיש ענווה כי מתי שיש גאווה אי אפשר שיהיה אחדות, שיש כמה אנשים שרוצים לשבת ביחד בבית אחד, מתי יכולים לשבת ביחד מתי שיש ענווה אז יש אחדות אבל במקום שיש גאווה אין אחדות כל אחד מתרחק מחברו, באיזה בית יש אחדות וכולם יושבים סביב שולחן אחד במקום שאין גאווה ויש ענווה אז כולם באחדות לכן הקב"ה אמר התנאי שתקבלו את התורה בתנאי שתהיו באחדות וכדי שיהיה אחדות חייב שיהיה מידת הענווה, לכן הקב"ה נתן את התורה דווקא על הר סיני, ההר הנמוך ביותר, כדי לרמוז לנו אם אתה רוצה להתקרב לתורה ולהתקרב לבורא עולם אתה צריך להתנהג בענווה.

כל מי שיש לו גאווה אפילו רק בלב הרי הוא מורד במלכות שמים

בספר אורחות צדיקים (שער הגאוה) כותב דע לך שכל מי שיש לו גאווה אפילו רק בלב הרי הוא מורד במלכות שמים שנאמר (משלי טז ה) תועבת ה' כל גבה לב, ובמה יש לאדם להתגאות אם בעושר או בכבוד הרי זה שייך לקב"ה כמו שכתוב דברי הימים א פרק כט פסוק יב והעושר והכבוד מלפניך ואתה מושל בכל.

הקב"ה אמר אני לא יביא הרעה בימיו כי ראיתי שהוא נכנע לפני

הגמרא אומרת תלמוד ירושלמי (וילנא) מסכת סנהדרין פרק י ה"ב אפילו אם נגזר על האדם גזירה קשה מן השמים אבל אם האדם מתנהג בענווה אז הגזירה מתבטלת ומניין לומדים זאת? מאחאב המלך, שהיה רשע גדול ועבד עבודה זרה, והקב"ה חשב להביא עליו גזירות קשות מאוד מן השמים, אבל שראה הקב"ה שאחאב יש בו ענווה הקב"ה ביטל ממנו את הגזירה, ואמר הקב"ה אני לא יביא הרעה בימיו כי ראיתי שהוא נכנע לפני, (מלכים א כא כט) הראית כי נכנע אחאב מלפני, יען כי נכנע מלפני לא אביא הרעה בימיו".

יש מידה אחת שלא עוזבת את האדם עד רגע המוות וזה מידת הגאווה

רבינו הקדוש רבי ישראל בעל שם טוב אומר שרוב המידות הרעות שבאדם בשעה שאדם כבר זקן ותש כוחו כבר אין לו תאווה אליהם, אבל יש מידה אחת שלא עוזבת את האדם עד רגע המוות, וזה מידת הגאווה, וגם סמוך ממש לפטירה של האדם יצר הרע מכניס לאדם בלב מחשבה של גאווה, ומסופר שרבינו הקדוש הבעל שם טוב ניפטר המילים האחרונות שאמר סמוך לפטירתו הוא אל תביאני רגל גאווה.

הצדיקים היו מקטינים את עצמם

אומרת הגמרא במסכת חולין דף פט עמוד א הקב"ה אומר תראו את אבותיכם נתתי גדולה לאברהם אמר בראשית פרק יח פסוק כז ואנוכי עפר ועפר נתתי גדולה למשה ואהרון אמרו שמות פרק טז פסוק ז ונחנו מה נתתי גדולה לדוד המלך אמר תהלים פרק כב פסוק ז ואנוכי תולעת ולא איש.

רבי יוחנן בן זכאי לא החזיק טובה לעצמו

הגמרא (ברכות כח ב) מספרת על התנא הקדוש רבי יוחנן בן זכאי שסמוך לפטירתו היה בוכה והיה אומר שני שבילין אני רואה לפני אחד של גן עדן ואחד של גהינום ואני לא יודע באיזה דרך יוליכו אותי רואים מעלתו של רבי יוחנן שכל חייו למד תורה והעמיד תלמידים, בכל זאת לא החזיק טובה לעצמו, מרוב הענווה שהייתה בו, לא היה בטוח בעצמו שמגיע לו גן עדן.

כל אדם שראיתי אותו החזקתי אותו יותר טוב ממני

חז"ל (אורחות צדיקים שער הענווה) מספרים על אחד מגדולי הצדיקים שאמר להם לתלמידיו, כל אדם שראיתי אותו החזקתי אותו יותר טוב ממני, אם היה קטן ממני בחכמה, הייתי אומר בליבי הוא שוגג ואני מזיד, אם היה גדול ממני בשנים, הייתי אומר יש לו יותר זכויות ממני, ואם היה עשיר הייתי אומר שהוא עושה צדקות יותר ממני, ואם היה עני הייתי אומר הוא שפל רוח ועניו יותר ממני, ובגלל

דברים אלו הייתי מכבד כל אדם.

שלמה המלך אומר בספר (משלי יא יב) "בז לרעהו חסר לב", מי שבז לבני אדם סימן שהוא חסר לב.

יעקב חבל נחלתו

רבי מנחם מנדל מרמינוב אומר כתוב בפסוק דברים לב ט. "יעקב חבל נחלתו", משל למה הדבר דומה, למלך, שלא היה אפשר להיכנס למלך, אלא ברשות המלך, ומי שהיה בא איך המלך היה פותח לו, כי יש פרדסים ומי שעומד בשער איך המלך ישמע אותו, מה עשה המלך שם פעמון בחדר שלו ושם חבל ליד השער ומי שמנענע את החבל היה הפעמון מצלצל, והיה המלך מסתכל אם היה מנענע את החבל ביראה, המלך היה פותח לו, ואם היה מנענע את החבל בגאווה אז המלך לא היה פותח לו, הנמשל החבל זה התפילה אם מתפלל בענווה אז ה' פותח שערי שמים ושומע התפילה אבל אם מנענע בגאווה אז לא מקשיב לו ולא שומע לתפילה שלו.

על ידי שיבזו אותי בזיון גדול ואותה גאווה שהייתה לי בלב תלך וכך אני יוכל לקיים את המצוה בשלימות

מסופר על הרב הקדוש רבי זושא מאניפולי שהיה עני מרוד והבת שלו עמדה להתחתן ולא היה לו אפילו פרוטה אחת בשביל הוצאות של החתונה ואישתו של רבי זושא אמרה לו תלך לרב שלך המגיד ממזריעטש שיברך אותנו והלך רבי זושא לרבו המגיד ממזריעטש ושאל אותו המגיד כמה אתה צריך להוצאות החתונה אמר לו רבי זושא 500 מטבעות ופתח המגיד את המגירה והוציא 500 מטבעות ונתן לרבי זושא ובדרך חזור לבית שמע רבי זושא איזה אשה בוכה בקול גדול ועצר את העגלה וירד לשאול מה קרה? ואותה אשה יהודיה הייתה אלמנה ואמרה שמחר החתונה של הבת שלה והיה לה 500 מטבעות להוצאות החתונה וכל הכסף נעלם והיא לא יודעת מה לעשות מיד אמר לה רבי זושא אני מצאתי את הכסף שלך והוציא את ה500 מטבעות שנתן לו המגיד והתחיל לספור כדי לתת לאותה אשה אלמנה והוציא רבי זושא 50 מטבעות מתוך החבילה ונתן לאלמנה רק 450 מטבעות ואז היא אמרה לו למה אתה לא מחזיר לי את

הכל? אמר לה מגיע לי משהו רווח על זה שמצאתי את הכסף שלך, ואותה אשה התחילה לצעוק גנב ורמאי למה אתה רוצה לקחת כסף שלא שלך ומיד התאספו אנשים ושאלו מה קרה? והיא סיפרה להם שהוא רוצה לקחת 50 מטבעות מהכסף שלה ולקחו מרבי זושא בכח את ה50 מטבעות ונתנו לאותה אשה אלמנה ונתנו לרבי זושא מכות חזקות וגירשו אותו בבושת פנים, ואותו מעשה התפרסם בעיר איך רבי זושא תלמידו של המגיד ממזריעטש רצה לגנוב 50 מטבעות מאותה אשה אלמנה ואחרי שבוע הגיע רב של אותה העיר למגיד ממזריעטש וסיפר לו על תלמידו רבי זושא שרצה לקחת לאלמנה 50 מטבעות ומיד שלח המגיד ממזריעטש לקרוא לרבי זושא ושאל את רבי זושא מה היה המעשה שם? אמר לו רבי אחרי שנתתי לי את ה500 מטבעות הייתי בדרך לבית ושמעתי אשה יהודיה בוכה בקול גדול ושאלתי אותה למה את בוכה ואמרה לי שהיו לה 500 מטבעות ונאבדו ומחר החתונה של הבת שלה והיא לא יודעת מה לעשות וריחמתי עליה ואמרתי לה שמצאתי את הכסף שלה ונתתי לה 450 ואמרתי לה ש50 מטבעות אני משאיר בשבילי שיהיה לי איזה רווח קטן שהחזרתי לה את הכסף ושאל המגיד את רבי זושא אם כבר החלטת לתת לה את הכסף למה לא נתת את כל ה500 מטבעות לאלמנה ולמה התעקשת כל כך להשאיר אצלך את ה50 מטבעות עד שביזו אותך ונתנו לך מכות חזקות ענה רבי זושא למגיד ממזריץ רבי שנתתי את ה450 חמישים מטבעות נתתי אותם בלב שלם אבל שהתחלתי לספור כדי לתת לה גם את החמישים האחרונים פתאום נכנס בלב שלי גאווה זושא תיראה איזה זכות יש לך שאתה נותן כל מה שיש לך לאלמנה איזה מצווה גדולה אתה עושה ואז החלטתי להשאיר אצלי 50 מטבעות וידעתי שהיא לא תוותר וכך יבזו אותי בזיון גדול וכך אותה גאווה שהייתה לי בלב תלך וכך אני יוכל לקיים את המצוה בשלימות לשם שמים.

מי שדעתו שפלה עליו מעלה עליו הקב"ה כאילו הקריב כל הקרבנות

הגמרא אומרת (סוטה ה ב) כמה גדולים נמוכי הרוח שבזמן בית המקדש היה קיים מי שהיה מקריב עולה, שכר עולה בידו, שלמים שכר שלמים בידו, אבל מי שדעתו שפלה

עליו מעלה עליו הקב"ה כאילו הקריב כל הקרבנות כולם, שנאמר (תהלים פרק נא פסוק יט) זבחי אלוקים רוח נשברה וכן אומרים צדיקים קול מבשר ח"א תהילים מזמור קמ"ז שאין דבר שלם לפני הקב"ה כמו לב שבור.

שוועת עניים אתה תישמע צעקת הדל תקשיב ותושיע (מתוך תפילת נשמת) למה דווקא שוועת עניים כי העני אין בו גאווה לכן תפלתו יותר רצויה לפני הקב"ה.

מי שיש בו גאווה אינו קם בתחיית המתים

הגמרא אומרת (סוטה ה ב) אמר רבי אלעזר כל מי שיש בו גאווה אין עפרו נינער בתחיית המתים שנאמר ישעיהו פרק כו פסוק יט "הקיצו ורננו שוכני עפר", שוכבי עפר לא נאמר אלא שוכני, מי שנעשה בחייו שכן לעפר הוא זוכה לקום בתחיית המתים.

מזמור לדוד ה' לא גבה לבי

דוד המלך בשעה שעמד לפני שמואל ושמואל המליך אותו למלך אמר דוד (תהלים קלה א) מזמור לדוד ה' לא גבה לבי ולא רמו עיני - ואומרת הגמרא בירושלמי סנהדרין פ"ב ה"ד לא גבה ליבי בשעה שהרגתי את גוליית, ולא רמו עיני בשעה ששמואל המליך אותי למלך.

ישיבת העניים טובה לי מאד, כדי שלא תגבה נפשי ולא אתגאה בעושר הגדול שהנני יוצרי

המדרש (הובא במנורת המאור פרק ד - ענוה עמוד 149) מספר מעשה ברבי עקיבא שיצא יום אחד לשוק למכור מרגלית אחת. והנה איש אחד עשיר גדול היה מתרושש בעיני בני אדם והיה לובש בגדים בזויים, והיה שפל ביותר ויושב בבית הכנסת עם העניים. וכשראה המרגלית בידי רבי עקיבא רצה לקנותה ממנו. ופייס אותו שילך עמו לביתו ושייתן לו דמי המרגלית. הלך אחריו רבי עקיבא וחשב שמתלוצץ בו, עד שהגיע לביתו ויצאו לקראתו עבדיו והושיבוהו בכסא זהב ויתנו מים וירחצו רגליו. וציווה להוציא ממון ולתת לרבי עקיבא דמי המרגלית. וציווה לשחוק אותה עם שש אחרות וישימו הכל ברפואות. וכשראה כך רבי עקיבא תמה מאוד. ויצו האיש מהרה וישימו השולחן לפניהם. ואכל רבי עקיבא ותלמידיו עמו. כשסיימו

לאכול אמר לו רבי עקיבא: אחר שחננך אלוקים כל העושר הגדול הזה למה תשפיל ביותר ותשב עם העניים האומללים? אמר לו: רבי, אמר הכתוב (תהלים קמד, ר): "אדם להבל דמה ימיו כצל עובר": והממון אינו עומד לעולם, על כן אני רואה ישיבת העניים טובה לי מאד, כדי שלא תגבה נפשי ולא אתגאה בעושר הגדול שחנני יוצרי, ועוד, שאני שומר מקומי עמהם מעתה, שאם אהיה דל וארד מנכסי לא ישתנה מקומי בעבור עניותי, ועוד אני חושב, שאנו שווין ביצירה, שנאמר (מלאכי ב, י): "הלוא אל אחד בראנו ואב אחד לכולנו": ובזמן שיתגאה האדם יחטא ביותר ויירש גיהינום, לפי שהקדוש ברוך הוא שונא את הגאים ואת הגבוהים. וכששמע רבי עקיבא דברי האיש ומענה פיהו ועניינו וענותנותו, שבחו וברכו וייטב בעיניו עד מאוד.

הקב"ה מצווה את משה רבינו לספור ולמנות את בני ישראל

ובתחילת הפרשה הקב"ה מצווה את משה רבינו לספור ולמנות את בני ישראל כמ"ש (במדבר א ב) "שאו את ראש כל עדת בני ישראל למשפחותם לבית אבותם".

ואומר המדרש (הובא ברש"י במדבר א א) אנחנו רואים בתורה בכמה מקומות שהקב"ה ציווה לספור את בני ישראל, שירדו למצרים הקב"ה ספר אותם, וכשיצאו ממצרים ציווה הקב"ה לספור אותם, ואחרי חטא העגל ציווה הקב"ה לספור אותם, ועכשיו בפרשה שלנו בא' באייר שבא להשרות את השכינה עליהם ציווה לספור אותם.

הסיבה שציווה הקב"ה לספור את בני ישראל כמה פעמים כדי להודיע ולהראות את חיבתו של הקב"ה לעם ישראל

ואומר המדרש הרי הכל גלוי וידוע לפני הקב"ה וכדי לדעת את המספר של בני ישראל לא היה צריך הקב"ה לספור אותם, אלא הסיבה שציווה הקב"ה לספור את בני ישראל כמה פעמים, כדי להודיע ולהראות את חיבתו של הקב"ה לעם ישראל, משל למה הדבר דומה לאדם שיש לו קופסא עם יהלומים ויודע בדיוק כמה יהלומים יש בקופסא ואף על פי כן כל פעם פותח את הקופסא וסופר את

היהלומים, לא בגלל שהוא רוצה לדעת כמה יהלומים יש, את זה הוא כבר יודיע, אלא מרוב שהיהלומים חביבים עליו כל פעם הוא סופר אותם מחדש, כך מרוב אהבה הגדולה שיש לקב"ה על עם ישראל, היה מצווה את משה רבינו כל פעם לספור אותם מחדש.

"ויפקוד אותם משה על פי ה" (במדבר ד מט) משה פקד אבל על פי ה' שהקב"ה עזר לו

ואומרת לנו התורה "ויפקוד אותם משה על פי ה" ולכאורה או שמשה פקד אותם או הקב"ה פקד אותם?

אלא אומר המדרש במדבר רבה (וילנא) פרשת במדבר פרשה ג ט אומר שבשעה שהקב"ה ציווה את משה רבינו לספור את עם ישראל אמר משה, רבונו של עולם זה דבר בלתי אפשרי, וכי אני יכנס לכל אהל לדעת את מנין הנפשות שיש בתוכו? אמר לו הקב"ה לך ועשה מה שבכוחך, ואומר המדרש מה עשה הקב"ה היה משה עובר ליד כל אהל והייתה בת קול מן השמים אומרת לו את מספר הנפשות שיש באהל, ולכן כתוב (במדבר ד מט) "ויפקוד אותם משה על פי ה" משה פקד אבל על פי ה' שהקב"ה עזר לו.

הקב"ה מבקש מהאדם רק לפי כוחותיו ולא למעלה מכוחותיו

וכאן באה התורה ללמדנו שהקב"ה מבקש מהאדם רק לפי כוחותיו, ולא למעלה מכוחותיו, והקב"ה אומר לאדם תעשה עד איפה שהיד שלך מגעת, והשאר תשאיר לקב"ה, ולפעמים אדם מתייאש כבר מההתחלה, ואומר הרי יש כאן חומה גבוהה ואי אפשר לעבור אותה אז בשביל מה שאני יטרח להגיע עד החומה הרי בלאו הכי אי אפשר לעבור אותה, אבל הקב"ה אומר לאדם לעבור את החומה אתה לא יכול, אבל להגיע עד החומה אתה יכול, אז תגיע עד החומה, ושמתקרב לחומה פתאום רואה שיש איזה פתח מהצד ועובר את החומה, וכך בכל דבר ברגע שתעשה עד איפה שהיד שלך מגיעה, ואז תיראה שפתאום הקב"ה פתח לך שער שתוכל לעבור בו.

שבט בנימין היו שלושים וחמש אלף ושבט דן היו שישים ושתים אלף

ואחרי שסיים משה למנות את בני

ישראל, התורה כותבת לנו את המספר של כל שבט ושבט ואומרת לנו התורה ששבט בנימין היו שלושים וחמש אלף, ושבט דן היו שישים ושתיים אלף.

ושואל רבינו החפץ חיים ז"ל בספרו על התורה (פרשת פנחס) שהרי התורה היא נצחית ומה שלא שייך לנצח נצחים התורה לא כתבה לנו, ולכאורה מה זה שייך אלינו היום, מה המנין של כל שבט מבני ישראל בזמן שהיו במדבר?

בכל דבר צריך האדם להסתכל על הסוף ולא על ההתחלה

אלא אומר רבינו החפץ חיים ז"ל שבאה התורה ללמד אותנו דבר גדול, שבכל דבר צריך האדם להסתכל על הסוף ולא על ההתחלה כי הסוף הוא עיקר הברכה, ואם הסוף הוא טוב אז מתברר למפרע שהכל היה טוב, ואם הסוף הוא רע אז מתברר למפרע שהכל הוא רע ולא טוב.

בנימין בנו של יעקב אבינו היו לו עשרה בנים (עי' בראשית מו כא) ולעומת זאת לדן בנו של יעקב אבינו היה לו בן אחד שהיה חירש ואילם חושים בן דן,(עי' סוטה יג א) ועל פי הטבע שבט בנימין היה צריך להיות יותר גדול משבט דן, אבל אחרי שעברו מאתים וחמישים שנה, אנחנו רואים ששבט בנימין היה שבט הכי קטן בעם ישראל ולעומת זאת שבט דן היה השבט הכי גדול בעם ישראל.

וכתבה התורה כל זה כדי ללמד אותנו לדורות שנדע להסתכל בכל דבר לא על הרגע שנמצאים בו עכשיו אלא תסתכל על העתיד על הסוף.

יש דברים שעכשיו נראים קשים ורעים אבל שעובר זמן רואים שהכל זה ברכה, אם אדם בוחר להסתכל על הרגע של עכשיו הוא יכול להיות בצער, אבל אם יסתכל על העתיד יראה שבסוף הכל היה לטובה.

מי שהיה חי באותו זמן היה אומר כמה רע לאברהם אבינו אבל מי שיסתכל על הסוף של אברהם וה' בירך את אברהם בכל בראשית כד א

וכן אנחנו רואים בתורה על אברהם אבינו שבתחילה מי שהיה חי בזמן של אברהם אבינו היה אומר כמה מסכן אברהם אבינו נמרוד השליך אותו לכבשן האש באור כשדים והקב"ה ציווה אותו לעזוב את ארצו ומולדתו

לך לך מארצך, בראשית יב א והגיע אברהם אבינו לארץ ישראל ומצא שם רעב, וירד למצרים, ופרעה לקח את שרה, ואחר כך אברהם ושרה היו עקרים, אז מי שהיה חי באותו זמן היה אומר כמה רע לאברהם אבינו, אבל מי שיסתכל על הסוף של אברהם בראשית כד א "ואברהם זקן בא בימים וה' בירך את אברהם בקול" וממנו יצא העם הנבחר עם ישראל.

וגם עם ישראל היו הרבה זמנים של צער, ושל צרות גדולות, וגלות הנפש והגוף, אבל אנחנו מתנחמים באחרית הימים ששם מובטח לנו שיתקיימו כל הברכות הטובות כמ"ש תהלים פרק קכו ב אז ימלא שחוק פינו ולשוננו רינה.

דגלים- כל אדם יש לו יהודיות וברכה בפני עצמו שאין לאף אדם בעולם

והתורה הקדושה אומרת לנו בפרשת השבוע "וַיְדַבֵּר ה' אֶל מֹשֶׁה וְאֶל אַהֲרֹן לֵאמֹר: אִישׁ עַל דִּגְלוֹ בְּאֹתֹת לְבֵית אֲבֹתָם יַחֲנוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִנֶּגֶד סָבִיב לְאֹהֶל מוֹעֵד יַחֲנוּ". במדבר ב ב

ואומר רש"י (שם) לכל שבט היה מפה צבועה בצבע אחר, כל שבט היה צבע הדגל, לפי הצבע של אבני החושן שהיה חקוק עליו שם אותו שבט.

לכל שבט היה דגל משלו וכל שבט היה הדגל צבוע בצבע אחר

רואים אנו כשבני ישראל הלכו במדבר לכל שבט היה דגל משלו, וכל שבט היה הדגל צבוע בצבע אחר, ואמרו חז"ל (רש"י שם) שבחשן האפוד היו שנים עשר אבנים, כנגד שנים עשר שבטים, וכל שבט היה לו אבן בחושן ועל כל אבן היה חקוק שם אחד משתיים עשרה השבטים, וכל אבן הייתה בצבע אחר, ואותו צבע שהייתה האבן שבחשן כנגד אותו שבט, כך הדגל של אותו שבט היה צבוע דיגלו באותו צבע של האבן שבחושן.

בשעה שהקב"ה ירד על הר סיני ירדו איתו רבבות של מלאכים

כתוב במדרש (במדבר רבה ב ג-ו) שבשעה שנגלה הקב"ה על הר סיני במתן תורה ירדו עמו רבבות של מלאכים והיו כולם מוכתרים בדגלים שנאמר (שיר השירים ה י)"דגול

מרבבה" והיו עומדים אותם מלאכים מסודרים כל אחד במקומו וכיון שראו ישראל את המלאכים שהם עשויים דגלים דגלים התחילו מתאווים לדגלים, אמרו הלוואי כך אנו נעשים דגלים כמותן אמרו הלוואי הוא מגדיל עלינו אהבה בדגלים! אמר להם הקב"ה מה נתאוויתם להעשות דגלים? חייכם שאני ממלא משאלותיכם שנאמר תהילים כ ו "ימלא ה' כל משאלותיך" מיד הודיע הקב"ה ואמר למשה רבנו לך ועשה אותם דגלים כמו שנתאוו, ומיד הלך משה רבנו ונתן להם לכל שבט דגל המיוחד לו, והיה כל שבט עומד בפני עצמו זה במזרח וזה במערב, וכך כל שנים עשר השבטים, והיו כל שנים עשר השבטים מקיפים סביב את המשכן וכך היו הולכים במדבר.

למה התורה נתנה חשיבות כל כך גדולה לדגלים?

ולכאורה צריך להבין מה ענין של הדגלים האלו שהתורה נותנת להם כל כך חשיבות?

בלעם הרשע לא יכל לקלל את עם ישראל בגלל שראה את הדגלים

ויותר מזה אמרו חז"ל במדרש (שם) שבשעה שבלעם הרשע בא לקלל את ישראל הביט בהם ולא יכל לקללם ולא יכל ליגע בהם ומדוע? נאמר בפסוק (במדבר כד, ב) "וישא בלעם את עיניו וירא את ישראל שוכן לשבטיו" מה ראה? ראה את הדגלים התחיל ואמר מי יכול ליגע בבני אדם אלו, מכירין את אבותיהם ואת משפחותיהם שנאמר "שוכן לשבטיו", מכאן למדו שהיו הדגלים גדולה לישראל.

ולכאורה מה המיוחד בדגלים שבזכותם לא יכל בלעם לקלל את ישראל?

לכל מלאך יש תפקיד שמיוחד אך ורק לו

אלא מבאר רבי ירוחם ממיר זצ"ל (בספרו דעת תורה במדבר עמ' ה) שענין הדגלים אצל המלאכים יש בזה ענין גדול מאוד, והוא שידוע שלכל מלאך יש לו תפקיד בעולם שהוא ממונה עליו, ולכל מלאך יש תפקיד אחד בלבד, ואין מלאך אחד עושה שני שליחויות, ולכל מלאך יש תפקיד אחר, יש מלאך שממונה על ירידת הגשמים,

ויש מלאך שממונה על הרפואה של בני אדם וכו' ועל כל דבר בבריאה יש מלאך שממונה עליו, ואפילו על כל עשב יש מלאך שממונה עליו ואומר לו גדל.

הדגל מסמל שיש לו תפקיד מסויים

וזה ענין הדגלים שכל דגל היה מסמל את שליחותו ותפקידו של אותו מלאך, שהדגלים היו מראים שלכל מלאך יש לו תפקיד אחר ובפני עצמו הוא, ולא מעורבים אחד בשני אלא כל אחד בפני עצמו.

ונותנים רשות זה לזה להקדיש ליוצרם בנחת רוח

וכמו בצבא של מלך כל קבוצה של חיילים יש להם דגל משלהם, להראות שלכל קבוצה של חיילים יש להם תפקיד שמיוחד דווקא להם, וכך גם אצל המלאכים כל מלאך יש לו דגל בצבע אחר, להראות שלכל מלאך יש תפקיד אחר מחברו, ולכל מלאך יש תפקיד בפני עצמו ושליחות בפני עצמו, ולכן אין בניהם קינאה ושנאה ותחרות, אלא כל מלאך מכיר את תפקידו ומקומו ושליחותו ולכן על המלאכים נאמר "ונותנים רשות זה לזה להקדיש ליוצרם בנחת רוח בשפה ברורה ובנעימה קדושה כולם כאחד עונים באימה ואומרים ביראה קדוש קדוש קדוש ה' צבקות", (מתוך תפילת שחרית).

מתי שכל אחד מבין שיש לו תפקיד אחר מהשני אז כבר אין קינאה

וזה הסיבה שאצל המלאכים אין בניהם קינאה ושנאה ותחרות, כי מתי יש קינאה, מתי שאחד רוצה להיות כמו השני, אבל מתי שכל אחד מבין שיש לו תפקיד אחר מהשני, אז כבר אין קינאה, ולכן המלאכים אין בניהם קינאה, כי כל מלאך מבין שניברא בשביל שליחות מסוימת, שרק הוא בלבד יכול לעשות אותה.

שראו בני ישראל שאין למלאכים קינאה כי לכל מלאך יש דגל ותפקיד משלו מיד התאוו גם לדגלים

ולכן בשעת מתן תורה שהקב"ה ירד על הר סיני וירדו איתו רבבות של מלאכים וכולם היו עם דגלים וכל דגל היה במקומו המיוחד לו, וכל מלאך

הכיר את מקומו, וראו בני ישראל בשעת מתן תורה שאין למלאכים קינאה אחד בחברו, כי לכל מלאך יש דגל שמראה שיש לו תפקיד שמיוחד אך רק לו, אז בני ישראל אמרו, גם אנחנו רוצים דגלים גם אנחנו רוצים שלכל אחד יהיה תפקיד שמיוחד אך ורק לו, וכך לא יהיה קינאה, מכיון שעד עכשיו היו כל השבטים מעורבים אחד בשני, וכשראה הקב"ה כך מיד הסכים הקב"ה, ואמר למשה רבנו לך ועשה אותם דגלים כמו שביקשו, ונתן לכל שבט דגל להראות על תפקיד המיוחד דווקא לאותו שבט, שבט יהודה ניתנה לו המלכות, שבט לוי ניתנה לו הכהונה, שבט יששכר היו יושבים ועוסקים בתורה, שבט זבולון ניתנה לו המסחר והחזקת התורה, להראות שלכל אחד יש לו תפקיד ומהות משלו, וכך אין שנאה וקינאה, ולכן רק בורא עולם יכול לומר איזה דגל יהיה לכל שבט כי רק בורא עולם יודע ומכיר טבעו של כל שבט ושבט, שיעקב אינו בירך את בניו התורה הקדושה אומרת לנו "איש אשר כברכתו ברך אותם"(בראשית מט, כח), איש איש כסגולותיו המיוחדות לו.

לכל יהודי יש לו תפקיד ומהות בעולם שמיוחד דווקא לו

וזה מה שאנו לומדים מפרשתנו במדבר ב ב "איש על דגלו" שלכל יהודי יש לו תפקיד ומהות בעולם שמיוחד דווקא לו בלבד ומקום המיוחד דווקא לו, שבו יכול לקדש שמו של בורא עולם, כל יהודי לפי דרגתו וכוחותיו, ואם יהודי יודע ומבין שבא לעולם הזה בשביל איזה מלאכה שרק הוא בעולם יכול לעשותה ולא אף אחד אחר, ממילא אף פעם אין לו קינאה ושנאה ותחרות, כמו שאצל המלאכים אין קינאה ושנאה ותחרות, מכיון שכל אחד יודע שהוא נברא רק בשביל שליחותו המיועדת דווקא לו, כך כל יהודי צריך להאמין שהוא בא לעולם בשביל מה שהוא עוסק ואת זה אף אחד בעולם לא יכול לעשות וכך תמיד יהיה שמח ושליו וכמו שאמרו חז"ל בגמרא במסכת יומא דף לח,א בן עזאי אומר בשמך יקראוך ובמקומך יושיבך ומשלך יתנו לך.

אתה יחיד בעולם ועדיין לא היה בעולם דומה לו שאילו כבר היה כמותו בעולם לא היה צורך בו להביאו לעולם הזה

כותב רבינו ישראל הבעל שם טוב זיע"א חייב אדם מישראל לדעת ולכוון במחשבתו, שהוא יחיד בעולם, ועדיין לא היה בעולם דומה לו, שאילו כבר היה כמותו בעולם, לא היה צורך בו להביאו לעולם הזה.

הקב"ה עשה חותמת שזה אדם הראשון ובחותמת הזו הטביע את כל בני האדם אחריו ואין אחד דומה לחברו

הטבע בעולם שמלך שעושה חותם אחד, ועם החותם הוא מטביע את הצורה של כל המטבעות וכל המטבעות דומים בדיוק אחד לשני כי לכולם נעשו בחותם אחד, אבל הקב"ה לא כך אלא הוא חתם כל אדם בחותמו של אדם הראשון (שברא את כל בני האדם בדמות של אדם הראשון) ואעפ"כ אין אחד דומה לחברו.

וזה מה שהגמרא במסכת סנהדרין (דף ד) אומרת להגיד גדולתו ושיבחו של מלך מלכי המלכים הקב"ה שמלך בשר ודם עושה חותמת ובה מטביע את כל המטבעות וכל המטבעות שווים, כי כולם נעשו באותו חותמת, אבל הקב"ה עשה חותמת שזה אדם הראשון, ובחותמת הזו הטביע את כל בני האדם אחריו ואין אחד דומה לחברו.

כשם שפרצופיהן שונים כך דעותיהם שונות

וכך אומרת הגמרא ברכות נח א כשם שפרצופיהן שונים כך דעותיהם שונות אם אדם יסתכל בבריאה כל מה שהקב"ה ברא בעולם אין שני דברים שווים בדיוק בין כל מליארדי בני אדם שהקב"ה ברא בעולם, אין שני בני אדם שווים בדיוק, ואפילו תאומים יש הבדל בניהם, ואפילו שני טיפות של גשם שיורדות מן השמים, אין שני טיפות שוות בדיוק, ואפילו פירות שבעץ כל פרי הוא משהו אחר, ואין שני דברים בבריאה ששווים בדיוק, אין שני בני אדם בעולם שיש להם טביעת אצבע שווה בדיוק, כל אדם יש לו כתב יד שונה מחברו, ועל פי הכתב רואים את התכונות של הנפש של האדם, כי כל אדם יש לו יחודיות משלו.

וכל זה עשה הקב"ה כך כדי ללמד אותנו שכל אדם יש לו יחודיות משלו, ותפקיד מיוחד משלו, ואינו דומה לאף אדם בעולם, לא שהיה מבריאת העולם, ולא שיהיה עד סוף כל הדורות, וכמו שהחיצוניות של האדם שונה מאדם אחד לאדם אחר כך, גם הפנימיות של האדם שונה מאדם אחד לאדם אחר.

ורואים אנחנו שבמשך הדורות באו בני אדם והמציאו וחידשו דברים שהקודמים להם לא חידשו והמציאו, כי כל אדם יש לו תכונות שלא היה לאף אדם אחר בעולם, וגם לא יהיה עד סוף כל הדורות.

חייב אדם לומר בשבילי ניברא העולם

ולכן אמרו חכמים סנהדרין לז א חייב אדם לומר בשבילי ניברא העולם, כי אם האדם מבין שכל התכונות שהקב"ה ברא אותו אין לאף אדם בעולם, אז הוא מבין שאף אדם בעולם לא יכול למלאות את התפקיד שלו, ולכן הוא מבין שבשבילו ניברא העולם.

וזה התפקיד של האדם בעולם הזה למצוא את התפקיד המיוחד רק ורק לו איך לקדש את שמו של בורא עולם בעולם הזה.

אפילו אם עשרה נשים יאפו לחם באותו תנור, לכל לחם יהיה טעם אחר

וכן אמרו חז"ל אפילו אם עשרה נשים יאפו לחם באותו תנור, לכל לחם יהיה טעם אחר, מדוע כי לכל אחת יש ברכה שמיוחדת דווקא לה, וכן אפילו עשרה אומנים ירצו לייצר אותו כלי כל כלי יהיה לו מיוחדת בפני עצמו, ואף כלי לא יהיה זהה בדיוק לשני, כי לכל אחד יש את הברכה שלו שאין לאף אחד כי לכל אומן יש לו איזה יחודיות שהוא מטביע על הכלי שיצר שלא תימצא אצל אומן אחר.

כל אדם לפני שבא לעולם הזה ניתן לו חלק שמיועד רק לו שבשביל זה בא לעולם הזה ורק בשעה שיעסוק בו תהיה לו ברכה

לכל אדם בעולם יש חלק ותפקיד שמיועד רק לו בעולם הזה... כל אדם לפני שבא לעולם הזה ניתן לו חלק שמיועד רק לו שבשביל זה בא לעולם הזה ורק בשעה שיעסוק בו תהיה לו ברכה ואם לא יעסוק בו לא תהיה לו ברכה, אין לאף אדם מישראל תחליף!

כל יהודי הוא כמרגלית בכתרו של הקב"ה, ואין יהודי אחד יכול למלא מקומו של חברו

רבי פנחס מקוריץ היה אומר שכל יהודי הוא כמרגלית בכתרו של הקב"ה, ואין יהודי אחד יכול למלא מקומו של חברו, ועד שלא ישוב היהודי וימלא את מקומו, יהיה כתרו של הקב"ה חסר.

וכמו כתר של מלך שהוא משובץ

ביהלומים וכל יהלום יש לה גודל אחר וצורה אחרת, כך כל נשמה היא יהלום בכתר של מלך מלכי המלכים הקב"ה, ואין יהלום אחד יכול למלא את מקומו של יהלום אחר.

אם חסר אפילו רק אות אחת בספר תורה הוא פסול כך כל יהודי זה אות בספר תורה

וכמו ספר תורה שהוא כשר רק מתי שהוא שלם, אבל אם חסר אות אחת בספר תורה, הוא פסול, ואפילו חסר אות קטנה ביותר כמו האות יוד בכל זאת הוא פסול, כך כל יהודי זה כמו אות בספר תורה ואם חסר אות אחת כל הספר תורה חסר, כך כל יהודי יש לו יחודיות משלו ורק הוא יכול למלאות את השליחות הזאת ואין אדם בעולם שיוכל למלאות את השליחות הזאת, אלא רק הוא, וכל זמן שלא ימלא זה ישאר חסר.

התפקיד שלך הוא לפי הכלים שנתן לך בורא עולם ומי שיכול למלא את התקפיד זה זה רק אתה

לפעמים שיהודי רואה צדיקים קדושי עליון אז הוא נופל לעצבות, וחושב מה כבר התפילה שלי יכולה להועיל, ומה הלימוד תורה שלי יכול להועיל, הרי יש צדיקים קדושי עליון שהתפילה שלהם היא בקדושה גדולה מאוד, והלימוד תורה של הצדיק הוא בטהרה מיוחדת, אז לכאורה התפילה שלי היא מיותרת והלימוד תורה שלי הוא מיותר אבל זה טעות גדולה, כי התפילה של יהודי פשוט ואפילו שהיא לא באותה קדושה כמו הצדיק, אבל התפקיד שלך הוא לפי הכלים שנתן לך בורא עולם, ומי שיכול למלא את התפקיד הזה, זה רק אתה, ואפילו הצדיק הגדול ביותר לא יוכל למלאות את החלק שלך בעבודת השם.

ישאלו אותי למה לא היית זושא

מסופר על הרב הקדוש רבי זושא מאניפולי ' (אהבת ישראל ח"א ליקוטים אות יב) שאמר סמוך לפטירתו שאני יגיע לשמים ויעמוד לפני בית דין של מעלה לא ישאלו אותי למה לא היית אברהם אבינו אלא ישאלו אותי למה לא היית זושא כי הקב"ה תובע מהאדם רק לפי התכונות שהקב"ה ברא אותו.

כל אחד הקב"ה מביא עליו נסיון שמתאים בדיוק לו ורק לו ולא לאף אדם אחר בעולם

כל אדם הקב"ה נותן לו נסיון שונה

מחברו, וכל אחד מתמודד עם ניסיון שונה מחברו, ולפעמים אדם יש לו מחשבה, אם הקב"ה היה נותן לי ניסיון כמו של החבר שלי, אז היה לי יותר טוב ויותר קל, אבל זה טעות כי כל אחד הקב"ה מביא עליו ניסיון שמתאים בדיוק לו, ורק לו ולא לאף אדם אחר בעולם, וזה התפקיד שלך בעולם להתמודד עם מה שנתן לך הקב"ה, גם מה שניראה לך טוב וגם מה שניראה לך פחות טוב, אבל תדע שעם מה שאתה מתמודד זה הטוב ביותר בשבילך.

החייט תופר את החליפה בדיוק לפי המידות שלך כך הקב"ה תופר לאדם את הניסיונות בדיוק לפי המידה שלו

וכמו שאדם הולך לחייט והחייט לוקח לו מידות לתפור לו את החליפה, והחייט תופר לו את החליפה בדיוק לפי המידות שלו, כך הקב"ה תופר לאדם את הניסיונות בדיוק לפי המידה שלו שהקב"ה מביא עליך הם מתאימות לך בדיוק, לפי המידה שלך בדיוק, לא פחות ולא יותר אלא אך ורק לך ולא לאף אדם אחר בעולם.

אחרת ולפי התכונות של האדם הקב"ה נתן לו תפקיד בעולם שמיוחד רק לו בלבד

כל אדם הקב"ה ברא אותו עם תכונות שונות מחברו יש אדם שהוא מהר כועס ויש אדם שדעתו מיושבת עליו ואינו כועס כלל ויש אדם שהטבע שלו שיש לו גאווה ביותר ויש אדם שהטבע שלו שהוא אדם שפל רוח ויש אדם שהטבע שלו הוא שיש לו תאווה גדולה וכל אדם הקב"ה ברא אותו עם תכונה אחרת ולפי התכונות של האדם הקב"ה נתן לו תפקיד בעולם שמיוחד רק לו בלבד.

יש אדם שיש לו רצון ותאווה לראות דם כמו שחוט ומוהל ורופא ויש אדם שלא מסוגל לראות דם שנישפך וכדומה כי כל אחד הקב"ה נתן לו תכונות אחרת

כל אדם יש לו אופי מיוחד רק לו ותכונות מיוחדות רק לו וכוחות נפש מיוחדות רק לו, וכל זה עשה הקב"ה בכוונה כדי שיהיה מתאים למלא את תפקידו בעולם הזה, למשל יש אדם שיש לו רצון ותאווה לראות דם כמו שוחט ומוהל ורופא, ויש אדם שלא מסוגל לראות דם שנישפך וכדומה, כי כל אחד הקב"ה נתן לו תכונות אחרת לפי התפקיד שלו בעולם הזה.

"המכיר את מקומו" הוא יודע שזה רצונו של הקב"ה שהוא יהיה דווקא במקום הזה

במסכת אבות (פ"ו מ"ז) מונה התנא הקדוש בין הארבעים ושמונה דברים שהתורה נקנית הוא "המכיר את מקומו" ענין זה הוא ממעלת החכם השלם, שהרי בשעה שיהודי מכיר את מקומו ותפקידו, הוא אינו מתפעל גם כאשר מקומו אינו נוח לו, הוא יודע שזה רצונו של הקב"ה שהוא יהיה דווקא במקום הזה.

שעשה לי כל צרכי

וזה מה שאנו מברכים בכל בוקר בברכות השחר ברוך אתה ד' שעשה לי כל צרכי שהקב"ה נותן לי בדיוק את הברכה שראוי לי מן השמים.

הסיבה שיש לאדם עצבות כי אדם מנסה לחכות אנשים אחרים

מסופר ששאלו את רבינו החפץ חיים למה בדורות האלו יש הרבה עצבות בעולם? אמר להם שהסיבה שיש לאדם עצבות, כי אדם מנסה לחכות אנשים אחרים, ולכן מיד נכנס לעצבות, כי כל אדם יש לו יחודיות בפני עצמו ויש לו את הברכה המיוחדת שנתן לו הקב"ה, אבל מה עושה בן אדם מנסה לחכות אנשים אחרים, ולכן מיד נכנס לעצבות, מתי אדם יש לו ברכה ויש לו שמחה בעולם הזה, מתי שמבין שיש לו יחודיות של עצמו, וכל אדם הקב"ה נתן לו כלים ותכונות מיוחדות, ואם האדם מנצל את התכונות שהקב"ה נתן לו, אז מיד הוא מצליח, ויש לו ברכה, אבל בשעה שנכנס באדם קינאה והוא רוצה לחכות דרך של אנשים אחרים, מיד הוא ניכשל.

התפקיד של האדם בעולם הזה שימצא את השליחות שבשבילה הקב"ה הוריד את הנשמה שלו לעולם הזה

ומסופר שבזמנו של רבינו החפץ חיים היה ברוסיה הרבה מאוד ישיבות שהיו הרבה יהודים יושבים כל היום ולומדים תורה, והיה איזה יהודי בגרמניה שהיה רופא גדול, ואותו רופא יהודי שמע על כל אותם ישיבות שהיו ברוסיה, ועניין אותו מאוד ונסע לרוסיה לראות את אותם ישיבות, וכשראה איך אלפי יהודים יושבים מהבוקר עד הערב ולומדים תורה חלשה דעתו מאוד.

ונכנס לצדיק החפץ חיים ואמר לו רבי! עד היום שלם הייתי עם עצמי ושמח בחלקי אני יהודי שומר תורה ומצוות מתפלל שלוש תפילות ביום ומרפא חולים ומציל הרבה נפשות, אבל עכשיו שבאתי לכאן וראיתי כמה אלפים של יהודים שעמלים בתורה

מהבוקר ועד הלילה חלשה דעתי מה אני לעולם הבא?!...

הרגיעו החפץ חיים ואמר לו לכל אחד יש תפקיד אחר בעולם הזה כדי לזכות בעולם הבא, יש עץ באמצע הגן ויש הרבה שבילים איך להגיע אל העץ אבל המטרה של כולם היא אחת להגיע אל העץ כך המטרה של כל יהודי להועיל לעולם ולקדש שמו של בורא עולם יש שמקדש שמו של בורא עולם על ידי לימוד תורה ויש שמקדש שמו של בורא עולם על ידי מה שהוא מתעסק והעיקר שהמטרה של כולם זה לפרסם את שמו של הקב"ה.

וכמו שהיו בעם שנים עשר שבטים ולכל שבט היה תפקיד אחר, אבל כולם זכו לעולם הבא, ולכן יש יהודי שמקדש שמו של בורא עולם בזה שהוא יושב ולומד תורה כל היום, ויש יהודי שמקדש שמו של בורא עולם בזה שמרפא חולים, וכן כל יהודי בכל מלאכה שעוסק יכול לקדש שמו של בורא עולם כי לכל יהודי יש תפקיד אחר בעולם, אבל כולם זוכים לחיי העולם הבא.

יש יהודי שתפקידו בעולם הזה כל היום לשבת ולעסוק בלימוד תורה ועל ידי כך הוא זוכה לחיי העולם הבא, ויש יהודי תפקידו בעולם הזה לעסוק במסחר ועל ידי כך הוא מחזיק בלימוד תורה, ויש יהודי שתפקידו בעולם הזה לרפאות חולים ועל ידי כך זוכה לחיי העולם הבא כמו שאמרו חז"ל כל המציל נפש מישראל כאילו קיים עולם מלא, אבל ודאי שכל יהודי ויהודי חייב לקבוע עיתים לתורה ואין מי שפטור מלימוד התורה.

וזה התפקיד של האדם בעולם הזה שימצא את השליחות שבשבילה הקב"ה הוריד את הנשמה שלו לעולם הזה- דבר ראשון למצוא את השליחות מה יכול להועיל לעולם ודבר שני איך הוא מקדש את שמו של בורא עולם במה שהוא עוסק?

לכולם יש מטרה אחת, כולם עומדים סביב לקב"ה

וכל שנים עשר השבטים עם הדגלים במדבר היו מקיפים את המשכן כדי ללמדנו גם שכל אחד יש לו תפקיד בפני עצמו אבל כולם יש מטרה אחת כולם עומדים סביב לקב"ה.

לכל כוכב יש לו תפקיד ומהות בפני עצמו

ואפילו בדברים הדוממים מצאנו ענין זה שאמרו בזוהר הק' (ח"ב טז ע"א) שלכל כוכב יש שם בפני עצמו כמ"ש תהילים קמז ד "מונה מספר לכוכבים לכולם שמות יקרא" ומדוע קרא הקב"ה שם לכל כוכב משום שלכל כוכב יש לו תפקיד ומהות בפני עצמו.

אל תהי בז לכל אדם ואל תהי מפליג לכל דבר שאין לך אדם שאין לו שעה ואין לך דבר שאין לו מקום

כתוב במשנה בפרקי אבות ד ג רבי שמעון בן עזאי אומר, אל תהי בז לכל אדם, ואל תהי מפליג לכל דבר, שאין לך אדם שאין לו שעה, ואין לך דבר שאין לו מקום.

אין את המילה אדם בלשון רבים אלא רק בלשון יחיד כי כל אדם מיוחד בפני עצמו

אין את המילה אדם בלשון רבים אלא רק בלשון יחיד כי כל אדם מיוחד בפני עצמו, הווי אומר: "אין לך אדם שאין לו שעה ואין דבר שאין לו מקום"- לכל אדם יש מקום ויש זמן. לא בעתיד האפשרי, אלא בהווה התמידי בכל רגע הוויה שהוא. גם אם אין אתה רואה את סיבת כבודו של אדם, הרי שמוכרח הוא, שהאדם, כל אדם, נברא בצלם דמות תבניתו של הבורא. כל אדם נברא בזמנו שלו, בשעתו שלו, ובמקומו שלו בעולם. ואין לבוז לו, לא מפני העתיד, אולי ישנה מקומו, אלא על שם ההווה, על שום הוויתו המשקפת את כבוד ה.'

בכל מה שאדם מזלזל בסוף הוא יצטרך לו

התנא הקדוש בן עזאי בא ללמד אותנו דע לך אל תזלזל בשום אדם אל תהי בז לכל אדם אפילו האדם הפחות ביותר אל תזלזל בו ואל תהי מפליג לכל דבר אל תחשוב על שום דבר בעולם שהוא מיותר שאין לך אדם שאין לו שעה שהוא מוצלחת ביותר ואם אתה זלזלת באיזה אדם בסוף הוא יעלה לגדולה ואתה נצרך לו, שבכל מה שאדם מזלזל בסוף הוא יצטרך לו, כמו שאמרו חז"ל כל המזלזל באוכלין סוף בא לידי עניות, וכך בכל דבר בעולם, וגם תדע לך אין ל דבר שאין לו מקום כל דבר הקב"ה ברא אותו בעולם לצורך מסוים, ואין דבר שניברא לבטלה כי מי יודע אולי תצטרך באיזה זמן לאותו דבר שזלזלת בו.

בזכות שרבי אלעזר בן שמוע לא זלזל בגוי ניצלו כל היהודים

המדרש () על ספר קהלת מספר מעשה בתנא הקדוש רבי אלעזר בן שמוע שהיה הולך בדרך ליד הים וראה איזה ספינה שטובעת בים וראה איזה אדם אחד מהאנשים שהיה בספינה שתפס מאחד הקרשים של הספינה ונסחף עמו מגל אל גל עד שניפלט ליבשה, ואותו האיש היה ערום ולא היה לו בגדים, והיה מתבייש ואותו מעשה היה בדיוק לפני חג השבועות שהיו עם ישראל עולים לרגל לירושלים לבית המקדש, וכשראה אותו גוי כל כך הרבה יהודים שהולכים בדרך היה מתחנן אליהם שיביאו לו בגדים לכסות את גופו, וכשאמר להם שהוא גוי לא הסכימו לעזור לו, והיו אומרים לו חבל שלא טבעת בים יחד עם שאר הגויים שהיו איתך בספינה, וכשראה התנא הקדוש רבי אלעזר בן שמוע את אותו גוי לא שמח בהתנהגותם של אותם יהודים שזלזלו בגוי כי צריך לכבד כל אדם באשר הוא אדם, אפילו גוי, באותה שעה היה לבוש רבי אלעזר בשבעה מלבושי כבוד הוריד בגד אחד ונתן לאותו גוי והעלה אותו למרכבה והביאו לבית ונתן לו לאכול ולשתות ונתן לו 200 דינרי זהב ושלח אותו לביתו כעבור כמה שנים, מת הקיסר ואותו גוי נתמנה להיות הקיסר, ולמלוך תחתיו ומיד הוציא גזרה לבזוז את כל הכסף של היהודים ולסלק את כל היהודים מארץ ישראל, ושלחו כל היהודים לגדול הדור רבי אלעזר בן שמוע שעומדת לבוא גזרה גדולה על היהודים ושינסה ללכת לקיסר ולדבר אל ליבו ואספו 4000 דינרי זהב, והלך רבי אלעזר בן שמוע וכשנכנס אל הקיסר מיד הקיסר רץ אליו והשתחווה אליו ונישק את רגליו, ורבי אלעזר לא זיהה אותו אבל הוא זיהה את רבי אלעזר שהוא זה שהציל אותו והביא לו את הבגד שלו, דע לך כבוד הרב שגזרתי את הגזירה הזו על היהודים כנקמה על כל מה שביזו אותי באותו זמן, בזיון גדול, אולם אתה היחיד שנהגת בי כבוד גדול, ובעד ל הטובה שעשית לי שאני מבטל את הגזירה, ואני מכניס אותך לחדר האוצרות שיתנו לך 70 מלבושים יקרים.

וממעשה הזה אנחנו לומדים מה שאומר התנא בפרקי אבות אל תהי בז לכל אדם שאין לך אדם שאין לו שעה ובסוף אתה נצרך לו ולכן אל תזלזל באף אדם.

התלמידים של רבי זלזלו באותו גוי רועה חזירים ובסוף מעשה מלך וגזר גזירות על היהודים

וכן הגמרא מספר על איזה אדם שהיה רועה חזירים והיה אדם עלוב, וכל פעם שהיה עובר ליד הישיבה של רבי יהודה הנשיא היו תלמידי הישיבה יוצאים ומכים אותו וזורקים עליו אבנים, לאחר הרבה שנים אותו אדם עלה לגדולה והרומאים מינו אותו למלך עליהם, והיה רוצה לנקום ביהודים, וגזר גזירות קשות על חכמי ישראל, ונעשו לישראל ניסים גדולים וניצלו מגזירותיו של אותו מלך וקרא המלך לחכמים ואמר להם האם בגלל שבורא עולם עושה לכם ניסים אתם מזלזלים במלך? אמרו לו חכמים ברועה צאן שהיה רועה חזירים זלזלנו אבל במלך אין אנו מזלזלים א"ל אל תזלזלו באף אדם.

שלושה דברים שבראת ואני לא מבין למה בראת אותם, שוטה, כודי עכביש, וצרעה

המדרש שוחר טוב (לד א) אומר דוד המלך אמר לקב"ה רבונו של עולם יש שלושה דברים שבראת ואני לא מבין למה בראת אותם איזה צורך יש בהם, הדבר הראשון למה בראת אדם שוטה למה צריך שיהיה משוגעים בעולם, הדבר השני למה בראת כורי עכביש איזה צורך יש בו בעולם, והדבר השלישי למה בראת את הצרעה איזה צורך יש בה רק עוקצת בני אדם.

אמר לו הקב"ה לדוד חייך שכל מה שאמרת שאין בו צורך אתה תצטרך לו ומספר המדרש שדוד המלך עשה מלחמה עם אכיש מלך גת שזה היה אבימלך, ודוד המלך ניצח במלחמה והיכה את אכיש ואת כל חייליו, אחרי כמה זמן היה דוד המלך הולך לבד בדרך ראו אותו החיילים של אכיש מלך גת מיד תפשו את דוד והביאו אותו לפני אכיש מלך גת, ולקחו את החרב ונתנו ביד של אכיש מלך גת ואמרו לו חייליו הנה דוד מלך ישראל עכשיו תעשה בו נקמה על כל מה שעשה לך, והתחיל דוד המלך לחשוב רבש"ע מה אני יעשה ומיד נכנס בלב של דוד המלך רעיון, לאכיש מלך גת הייתה לו בת שוטה ומיד דוד המלך עשה עצמו כשוטה והיה צועק מבחוץ ובתו של אכיש מלך גת הייתה צועקת מבפנים וכשראה אכיש מלך גת אמר לעבדים שלו זה לא דוד המלך זה אדם שוטה דוד המלך אדם חכם ופיקח ושיחררו את דוד המלך, מיד עמד דוד

וחיבר את המזמור "לדוד בשנתו את טעמו לפני אבימלך וילך אברכה את ה' בכל עת" (תהילים לא א).

המדרש שוחר טוב (שמואל א כ"א וילקוט שמעוני שם רמז קל"א) מספר שדוד המלך היה בורח מפני שאול המלך שהיה מבקש להרוג את דוד, והיה דוד מסתתר במערות והיה שאול רודף אחרי דוד ומחפש את דוד במערות פעם אחת, היה דוד מסתתר באיזה מערה, ובא שאול המלך והיה מחפש את דוד בכל המערות עד שהגיעה למערה אחת ראה פתח של המערה כולה סגורה בכורי עכביש אמר שאול המלך ודאי דוד המלך לא נימצא כאן ולא חיפש במערה הזאת והיה מחפש בכל המערות חוץ מהמערה הזאת בסוף אמר שאול אני ייכנס לנוח מעט במערה הזאת איפה שהיא סגורה בכורי העכביש שוודאי שם לא נימצא דוד, נכנס שאול ונירדם והיה שאול יושן בפתח המערה, ודוד המלך אמר רבש"ע איך אני ינצל אני לא יכול לצאת מיד באה צרעה ועקצה את שאול וקיפל שאול את רגלו, ומיד יצא דוד המלך וברח וניצל מן שאול.

ומסופר בנביא כשדוד המלך היה במערה באו החיילים של דוד המלך ואמרו לו הקב"ה נתן לך סימן מן השמים שאתה צריך להרוג את שאול שהקב"ה הביא לידיים שלך את שאול הנה הוא כאן יושן דוד המלך היה צדיק והוא לא ידע מה לעשות האם לשאול יש דין רודף ומצוה להרוג אותו או לא ודוד המלך הסתפק ובסוף אמר דוד חז"ל לימדו אותנו אדם שלא יודע מה להחליט האם ללכת לדרך הזו או לדרך השנייה האם מה שעושה זה טוב או לא גילו לנו חכמים תתחיל לעשות קצת מה שחשבת ותראה אם יש לך שמחה בלב סימן שזה טוב וזה רצונו של בורא עולם ויהיה לך ברכה אבל אם אתה מתחיל לעשות איזה דבר ואתה רואה שיש לך הרגשה לא טובה בלב ויש לך צער סימן שהקב"ה אומר לך אל תעשה את זה, אמר דוד מה אני יעשה אני יחתוך מעט מהבגד של שאול אם אני ירגיש שמחה בלב סימן שאני צריך להרוג אותו אבל אם אני יחתוך מהבגד ואני ירגיש צער סימן שהקב"ה לא רוצה שאני יהרוג אותו ומיד מה עשה דוד הוציא את החרב שלו וקרע את הכנף הבגד של שאול ומיד כתוב אחרי שדוד קרע את הבגד שמואל א כד ה "ויך לב דוד" מיד דוד המלך הרגיש צער בלב ואז הבין דוד המלך שזה אין רצונו של הקב"ה להרוג

את שאול ויצא דוד המלך מן המערה, ואחרי כמה ימים שלח דוד את הכנף הבגד לשאול וא"ל תראה אני לא שונא שלך יכולתי להרוג אותך ולא הרגתי אותך, ואומר לנו הנביא שם "ויקם דוד ויכרות את כנף המעיל אשר לשאול בלט ויהי אחרי כן ויך לב דוד אותו על אשר כרת את כנף אשר לשאול".

בורח דוד למדבריות ושאול רודף אחריו להורגו והנה מזדמנת לידו הזדמנות הבא להורגך השכם להורגו, מה עשה דוד? רצה לנסות אם גם כך רצונו של בורא עולם אם שאני יכרות את כנף המעיים ליבי נוקפי ויהיה לי ייסורי מצפון וצער סימן שהקב"ה לא רוצה שאני יהרוג את שאול.

אדם צדיק שיש לו טהרת הלב אז מתי שיש לו ספק בעולם הזה האם לעשות כך או כך, מה להחליט יבחר דרך אחת וילך בה קצת ואם ירגיש ייסורי מצפון או ירגיש הרגשה לא טובה סימן שהקב"ה אומר לך זה לא הדרך כי דרך טובה יש בה שמחה ודבר שרחוק מהקב"ה אין בו שמחה אלא עצב, כל דבר שעומד בסתירה לרבונו של עולם לא יכול שיהיה בו שמחה.

חג השבועות תשפ"א

כל שנה אנחנו זוכים לקבל את התורה מחדש בחג השבועות

שבת שקודם חג השבועות נקראת שבת כלה.

מתקרבים אנחנו לקראת חג השבועות חג מתן תורה, ואומרים רבותינו ז"ל שקבלת התורה לא היה דבר חד פעמי, אלא כל שנה אנחנו זוכים לקבל את התורה מחדש בחג השבועות, ואותה קדושה ואותה הארה שהיה במעמד הר סיני חוזרת כל שנה ושנה, בחג השבועות.

"משה ידבר והאלוקים יענו בקול"

וכך אומר הבית אהרן זי"ע קט א ד"ה משה על הפסוק שנאמר במעמד הר סיני שמות יט יט "משה ידבר והאלוקים יעננו בקול" ושואל רבינו האר"י הקדוש למה כתוב משה ידבר לשון עתיד, היה צריך לומר לשון עבר, משה דיבר? אלא לומר לנו שמעמד הר סיני לא היה מעמד חד פעמי, אלא כל שנה חוזרים לקבל את התורה מחדש, בחג השבועות.

זמן מתן תורה זה הארה שמתחדשת בכל שנה ושנה וכמו שמובא שמדרש שהובא במנורת המאור סימן קל אמר הקב"ה לעם ישראל אמרו לפני עשרת הדיברות ואני מעלה עליכם כאילו עמדתם לפני הר סיני, זה זמן שהנשמה מתמלאות בכוחות חדשים כוחות של רצון להתקרב לקב"ה.

וכן אומר השפת אמת על הפסוק דברים ה ה אנוכי עומד בין ה' ובניכם, ולמה כתוב עומד בלשון הווה ולא עמדתי בלשון עבר שהרי כבר היה מעמד הר סיני אלא שכל שנה זוכים לקבל מחדש את התורה בחג השבועות.

בחג השבועות יש את הקדושה הגדולה ביותר

ואמרו רבותינו ז"ל שהקב"ה נתן לעם ישראל הרבה חגים הרבה ימים טובים וכל החגים יש בהם קדושה אבל בחג השבועות יש את הקדושה הגדולה ביותר יותר מכל החגים ומכל המועדים, כי בחג השבועות קיבלנו את התורה, שהקב"ה לקח את הדבר היקר ביותר ונתן אותו לעם ישראל, וכל המעלה של עם ישראל זה רק בזכות התורה הקדושה.

וכתב רבינו החידושי הרי"ם שחג

השבועות הוא היום היקר והחשוב מכל השנה.

בחג השבועות מצוה לשמוח יותר מכל החגים

כותב בספר יסוד ושורש העבודה שבחג השבועות צריך לשמוח יותר מכל החגים, כי בחג השבועות קיבלנו את התורה הקדושה שהיא מבדילה אותנו מכל הגויים, ויתן הודאה לקב"ה שזיכה אותו להיות חלק מהעם הקדוש עם ישראל.

אמר רב יוסף אי לאו האי יומא כמה יוסף איכא בשוקא

הגמרא אומרת (פסחים סח ב) רב יוסף היה בכוחו להחיות מתים והיה גדול מאוד בתורה ושהיה מגיע חג השבועות היה שוחט עגל מיוחד והיה שמח והיה אומר כמה יש ליהודי לשמוח ביום הקדוש הזה שרק בזכות התורה עם ישראל חי וקיים ונהפך להיות עם סגולה והגמרא אומרת אמר רב יוסף אי לאו האי יומא כמה יוסף איכא בשוקא אם לא היה את היום הזה כמה יוסף היה בשוק.

התכלית של כל הבריאה כדי שישבו וילמדו תורה

אומר אור החיים הקדוש שלא ניברא העולם אלא לעמלי תורה התכלית של כל הבריאה כדי שישבו וילמדו תורה, וזה רצונו של בורא עולם שיהודי ילמד תורה כמה שהוא יכול.

שבועות מלשון שבועה

ואמרו חז"ל למה ניקרא שמו חג השבועות? שבועות מלשון שבועה שהקב"ה נישבע במעמד הר סיני, שלא יחליף את עם ישראל באף אומה, כמ"ש וארשתך לי לעולם, שהקשר של הקב"ה עם, עם ישראל זה קשר נצחי, וכך אנחנו מתפללים בכל יום ואהבתך לא תסור ממנו לעולמים.

התורה מצווה אותנו לזכור את מעמד הר סיני

אמרו רבותינו ז"ל שכל האמונה בבורא עולם מבוססת על מעמד הר סיני וקבלת התורה ולכן הקב"ה מזהיר בתורה "הישמר לך ושמור נפשך מאוד פן תישכח את הדברים אשר ראו עינייך" במעמד הר סיני וקבלת התורה.

ומה הכלי קיבול לקבל את כל הברכות בחג השבועות?

ולכן כל יהודי צריך להכין את הנפש שלו כדי שיהיה כלי קיבול לקבל את כל הברכה שיורדת מן השמים בחג השבועות ומה הכלי קיבול לקבל את כל הברכות בחג השבועות? על ידי שיהודי יתבונן איך היה מעמד הר סיני.

מעמד הר סיני היה בפרסום גדול

מעמד הר סיני היה המעמד הגדול ביותר והמפורסם ביותר ולאורך כל הדורות לא היה אדם שהכחיש את מעמד הר סיני כי מעמד הר סיני וקבלת התורה לא היה דבר שבצנעא אלא היה בפני חמישה מיליון בני אדם וקול השופר היה הולך מתחילת העולם ועד סופו ולמה הקב"ה נתן את התורה בפרסום גדול כדי שאף אחד בעולם לא יוכל להכחיש את התורה הקדושה שהתורה היא מן השמים

הגמרא אומרת שבמעמד הר סיני נפתחו שבעה רקיעים בשמים עד שראו בני ישראל את כסא הכבוד כמו שנאמר אתה הראתה לדעת כי ה' הוא האלוקים אין עוד מלבדו.

בשעת מתן תורה כל העולם כולו נשתתק עוף לא פרח ציפור לא צייץ שום בעל חי לא השמיע את קולו.

וכל דיבור שהיה יוצא מפי הקב"ה היו האותיות עומדת באוויר כמו שנאמר וכל העם רואים את הקולות.

התורה באה ללמדנו איך לחיות את החיים המאושרים ביותר

התורה היא לא רק באה ללמד אותנו איך לקיים מצוות איך לשמור שבת איך להניח תפילין אלא התורה באה ללמד אותנו דרך חיים איך לחיות בעולם הזה את החיים המאושרים ביותר ויהודי לא יכול להגיע להיות מאושר בעולם הזה באמת בלי תורה ומצוות. ולכן התורה נקראת בשם תורה שתורה היא לשון הוראה שהתורה באה להורות לנו עם ישראל איך לנהוג בכל דבר ודבר בעולם הזה.

רק בכח התורה ליישר את המידות הרעות של האדם

רק התורה הקדושה היא מיישרת את המידות של האדם אבל החכמה האנושית אינה מיישרת את מידות האדם כמו שראינו אצל גדולי הפילוסופים שכתבו ספרי חכמה ומידות אבל המעשים שלהם היו כנגד כל חכמתם.

לימוד תורה הוא מזון רוחני

הזוהר הקדוש אומר שהקב"ה ברא את האדם גוף ונשמה הגוף שהוא גשמי ניזון על ידי דברים גשמים כמו אוכל שהוא גשמי וכדומה, הנשמה שהיא רוחנית ניזונת רק על ידי דבר רוחני שזה לימוד תורה.

לימוד תורה הוא דבר היוני בכל יום

ולימוד תורה הוא צורך תמידי וכמו שאם אדם אכל בבוקר והגיע עכשיו הערב הוא לא אומר לא צריך לאכול כבר אכלתי בבוקר ואכלתי אתמול כי מה שאכל אתמול זה בשביל אתמול אבל עכשיו הוא זקוק לאוכל ובלי אוכל אדם יכול למות כך לא יאמר אדם למדתי כבר הרבה תורה כי לימוד תורה זה האוכל הרוחני בשביל הנשמה וזה דבר שהנשמה צריכה אותו בכל יום כמו שהגוף זקוק לאוכל גשמי הנשמה זקוקה לאוכל רוחני כדי להתקיים.

הגמרא אומרת כתוב בפסוק "אדם לעמל יולד" ואשרי מי שעמלו בתורה, אשרי מי שהעמל שלו זה בלימוד התורה הקדושה.

לעתיד לבוא צדיקים יושבים ועטרותיהם בראשיהם ולומדים תורה מפי הקב"ה

הגמרא אומרת לעתיד לבוא בעולם הבא אין בוא לא עבודה ולא עמל לעבוד לא צריך למה כי יתוקן החטא של עץ הדעת והאדמה מוציאה אוכל מתוקן לסעודה עתידין אילני סרק שבארץ ישראל להוציא גלוסקאות ואדם רואה מתחילת העולם ועד סופו אז אם אדם רואה מתחילת העולם ועד סופו ואין מלחמות ואין צרות ואין מחלות ואין קושי הפרנסה אז מה יעשו? אומרת הגמרא צדיקים יושבים ועטרותיהם בראשיהם ולומדים תורה מפי הקב"ה, ומי שטרח בעולם הזה ולמד תורה כל מה שלמד חקוק בנשמתו ואפילו הוא שכח אבל זה חקוק בנשמתו לנצח נצחים וכל מה ששמע תורה בעולם הזה יחזור ללומדה בעולם הבא אבל מי שלא למד תורה כלל בעולם הזה שיגיע לעולם הבא הרי הוא כמו אדם שמגיע לאיזה מדינה זרה והוא לא מבין את השפה ולא מבין כל מה שמדברים.

הקב"ה לא ברא את העולם באות א' כי באלף מתחילה המילה ארור

כתוב בזוהר הקדוש שהקב"ה בא

לברוא את העולם באו כל האותיות לפני הקב"ה וכל אות אמרה לקב"ה רבש"ע בי תיברא את העולם ובאו כל האותיות מהסוף להתחלה באה האות ת' אמרה לקב"ה רבש"ע חותמך אמת והמילה אמת מסתיימת באות ת לכן בי תיברא את העולם אמר הקב"ה גם המילה מוות מסתיימת באות ת' באה האות ש ואמרה רבש"ע בי תיברא את העולם כי השם שלך שם שדי מתחיל באות ש' אמר הקב"ה גם המילה שקר מתחילה באות ש' וכך באו כל האותיות לפני הקב"ה עד שבאה האות ב' אמר הקב"ה באות ב' אני יברא את העולם כי ב' זה ברכה שנאמר בראשית ב' היא ראשית באות ב' הקב"ה ברא את העולם אומר הזוהר הקדוש באה האות א' ואמרה רבש"ע אני ראשונה לכל האותיות ולמה בי לא בראת את העולם אמר לה הקב"ה א' מתחיל המילה ארור ולכן לא בראתי בך את העולם ואומר הזוהר הקדוש שהאות א' הייתה עולה ומקטרגת לפני הקב"ה רבש"ע אני ראשונה לכל האותיות למה בי לא בראת את העולם אמר לה הקב"ה לאות א' שאני יתן את התורה לעם ישראל אני יתחיל באות א 'נאמר אנוכי ה' אלוקיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים, ואמר הקב"ה לאות א' אע"פ שבראתי את העולם באות ב' אבל הקיום של העולם בזכות האות א' כי הקב"ה שברא את העולם עשה תנאי עם כל הבריאה אם עם ישראל יסכימו לקבל את התורה הקדושה אז העולם יתקיים ואם לא יסכימו אז אני מחזיר את העולם לתוהו ובוהו ולכן הקיום של העולם הוא בזכות שעם ישראל קיבלו על עצמם את התורה הקדושה במעמד הר סיני והקב"ה פתח את מעמד הר סיני באות א' אנוכי ה' אלוקיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים.

בכח התורה להפוך ארור לברוך

ושואלים רבותינו ז"ל שלכאורה צריכים אנחנו להבין איך הקב"ה נתן את התורה באות א' הרי הקב"ה לא ברא את העולם באות א' כי א' זה ארור אז למה נתן את התורה באות א' הרי א' זה ארור? אלא אומר החתם סופר שהכח של התורה הקדושה להפוך את הארור לברוך מי שלומד תורה אפילו הוא ארור אפילו הוא קילקל מאוד את המעשים שלו מה התיקון שיכפר לו כל העוונות ויהפוך אותו מארור לברוך זה לימוד תורה כי לימוד תורה מזכך את הנשמה ומכבס אותה והתורה הקדושה היא מיישרת את המידות של

האדם שאפילו אדם יש לו מידות רעות על ידי לימוד תורה התורה מעדנת מידותיו של האדם.

כל החכמות שבעולם זה חכמה חיצונית

אדם יכול להיות חכם גדול אבל המעשים שלו הם להיפך מן השכל כמו שמסופר על אריסטו שהיה אחד מגדולי הפילוסופים בעולם שהוא אמר שאדם יכול להיות אדם טוב גם בלי תורה ומסופר שפעם אחת תפסו את אריסטו באיזה חדר אוכל ארנבת שבעודה חיה א"ל איך אתה מתנהג להיפך ממה שאתה תמיד מדבר? א"ל עכשיו אני לא אריסטו כי אצל הגויים החכמה היא לבד והמעשים הם לבד אבל התורה יש לו כח להשפיע על הנפש של האדם וכך רואים בדברי רז"ל אפילו אנשים שהיו רעים ומשוחתים במידות רעות ביותר אבל בשעה שהם התקרבו באמת לתורה פתאום הטבע שלהם השתנה לטוב.

מסופר על רבי יהונתן אייבשיץ זצ"ל שפעם אחת התווכח לפני המלך עם אחד כומר אחד ואותו כומר אמר שגם בלי התורה אפשר שיהיה לאדם מידות טובות ונימוס ואותו כומר הוכיח דבר זה שנכנס חתול הולך על שתי רגליים שהיה מחזיק מגש עם בקבוק וכוסות ובא להגיש לפני האורחים ואמר הכומר לרבי יוהנתן אביישיץ אתה רואה לא רק בן אדם יכול להיות מנומס אלא אפילו בעל חי ואז רבי יהונתן אייבשיץ הוציא מהכיס שלו כופסא ומתוך הכופסא יצא עכבר וכשראה החתול את העכבר מיד זרק את המגש עם הכוסות ורץ אחרי העכבר, וכך גם אנחנו רואים שכשמגיע לאדם ניסיון של איזה תאווה מיד הוא זורק כל מה שיודע בשכל ורץ מיד אחרי הלב, והרי אתה יודע בשכל דברים אחרים לגמרי אבל האדם נימשך אחרי הלב אחרי התאוות שהם נמצאים בלב והלב הוא השורש של כל המעשים.

למה חג השבועות הוא רק יום אחד ולא שבעה ימים?

יש לנו בתורה את שלושת הרגלים פסח שבועות וסוכות, חג הפסח הוא שבעה ימים וחג הסוכות גם הוא שבעה ימים אבל חג השבועות הוא יום אחד, ולכאורה צריך להבין מדוע חג שבועות הוא רק יום אחד ולא שבעה ימים?

אלא אומרים חז"ל שחג הפסח הוא

זכר ליציאת מצרים והתורה אומרת לנו לשמוח שבעה ימים על יציאת מצרים ושבעה ימים לשמוח בסוכות על שהקב"ה סיכך על עם ישראל ארבעים שנה במדבר, אבל חג שבועות אין זמן מוגבל ללמוד תורה אלא לימוד תורה הוא כל הזמן והגית בו יומם ולילה.

למה ניקרא שמו הר סיני שממנו ירדה שנאה לעולם

הקב"ה נתן את התורה על הר סיני ואומר המדרש למה ניקרא שמו הר סיני שממנו ירדה שנאה לעולם שבגלל שהקב"ה נתן את התורה דווקא לעם ישראל הגויים שונאים את עם ישראל.

מי שלומד תורה יש בכוחו לשלוט על כל הבריאה

הגמרא אומרת במסכת שבת כשעלה משה רבנו למרום להוריד את התורה באו המלאכים ושאלו מה לילוד אשה בנינו א"ל הקב"ה לקבל את התורה בא רצו לשורפו בהיבל פיהם אמרו אדם זה שסופו לחטוא ולעבור על התורה לו אתה רוצה לתת את התורה א"ל הקב"ה למשה רבנו אחוז בכסא כבודי והחזר להם תשובה רואים אנו כמה גדול כוחת התשובה א"ל משה רבינו כתוב בתורה כבד את אביך וכי אב ואם יש לכם כתוב בתורה לא תגנוב לא תירצח מיד הודו למשה ונתנו לו את התורה שאלו המלאכים את הקב"ה תורה היכם היא א"ל נתתי אותה לבני לעם ישראל ושואלים וכי לא היה אפשר להשאיר עותק אחד בשמים? אלא שמי שלומד תורה יכול בכוחו לשלוט על כל הבריאה ולעשות ניסים מעל הטבע ולהיות בעלי הבית על הבריאה ולזה המלאכים רצו לעכב.

וינעו ויעמדו מרחוק

וינעו ויעמדו מרחוק מכאן שלומדים תורה ומתפללים מתנדנדים כי ליהודי יש נשמה נר ה נשמת אדם כמו הנר שהאש כל זמן זזה כך הנשמה של האדם מעשה עם ר יעקב אבוחצירא שאמר הרב הזה הוא לא יהודי אלא גוי לכו ובדקו והתברר שהוא גוי ולא יהודי שאלו את הרב מניין ידעת? א"ל שהוא דיבר דברי תורה הוא לא זז ממקומו כל פסל אבל יהודי שאומר דברי תורה אז הוא מתנועונע.

אנחנו הולכים עם הקב"ה בשלימות ובתמימות והקב"ה יוליך אותנו רק בדרך טובה

הגמרא במסכת שבת דף פח א

מספרת על רבא שהיה יושב ולומד תורה והיה יורד דם מאצבעו ובא איזה גוי וא"ל אתם עם פזיז שהקדמתם נעשה לנשמע קודם הייתם אומרים בוא נשמע מה כתוב בתורה ואח"כ נראה אם מסכימים לקבל את התורה א"ל רבא אנחנו הולכים עם הקב"ה בשלימות ובתמימות והקב"ה יוליך אותנו רק בדרך טובה.

והמדרש מספר שבזמן מעמד הר סיני הקב"ה דיבר עם בני ישראל את שני הדיברות הראשונות שבעשרת הדיברות "אנוכי ה' אלוקיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים" והדבר השני "לא יהיה לך אלקים אחרים על פני", וכששמעו בני ישראל את קולו של הקב"ה מרוב פחד פרחה נשמתם והקב"ה החיה אותם בחזרה מחדש ואז בני ישראל ביקשו ממשה רבנו שיותר הקב"ה לא ידבר איתם באופן ישיר כי אנו מפחדים שמא נמות שוב פעם ולכן אנחנו מבקשים שהקב"ה ידבר אל משה ומשה רבנו יעביר את המצוות לבני ישראל.

ביומו תיתן שכרו

הגמרא אומרת שיש מצוה בתורה אדם ששכר פועל שיעבוד אצלו יומית חייב לשלם לו בסוף היום שנאמר "ביומו תיתן שכרו" אבל אדם ששכר פועל על ידי שליח אז הוא לא חייב לשלם לפועל דווקא באותו יום.

"אנן אגירי יומא"

אומרים רבז"ל אנחנו נקראים שכירי יום כמ"ש בגמרא אנן אגירי יומא" ולמה הקב"ה לא משלם לנו את השכר בעולם הזה כי הקב"ה נתן לנו את התורה על ידי שליח וששוכר פועל על ידי שליח לא חייבים לשלם באותו יום וכיון שהקב"ה נתן לנו את התורה על ידי משה רבנו לכן השכר על המצוות וקיום התורה הוא בעולם הבא ולא בעולם הזה אבל יש שני מצוות שהקב"ה נתן לנו בעצמו ולא על ידי שליח המצוה הראשונה אנוכי ה' אלוקיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים מי שמאמין בבורא עולם מקבל שכר לא רק בעולם הבא אלא גם בעולם הזה וכן לא יהיה לך אלקים אחרים על פני מי שלא עובד ע"ז מקבל שכר גם בעולם הזה כי שני המצוות האלו הקב"ה נתן לעם ישראל באופן ישיר ולא על ידי שליח ולכן עליהם יש מצוה של ביומו תיתן שכרו.

אלו שלא רצו את התורה הקב"ה מגלגל שהם יתחתנו עם גויות ובסוף ניכחד זרעם מעם ישראל

הגמרא אומרת בתחילה הלך הקב"ה וביקש מאומות העולם האם הם מסכימים לקבל את התורה הלך לבני ישמעאל א"ל מה כתוב בה א"ל לא תגנוב וכו' הלך לבני עשו וכו' א"ל לא תירצח בא לבני ישראל א"ל נעשה ונשמע.

אומר האר"י הק' היו מעט מהגויים שכן רצו את התורה אבל הרוב קובע מה עושה הקב"ה אותם אלו שרצו לקבל את התורה הם במשך הדורות באים להתגייר ולהיות חלק מעם ישראל ובעם ישראל הרוב רצו את התורה אבל היו מעטים שלא רצו את התורה מה עושה הקב"ה אותם אלו שלא רצו את התורה הקב"ה מגלגל שהם יתחתנו עם גויות ובסוף נכחד זרעם מעם ישראל.

מדוע נקבע חג מתן תורה לדורות בתאריך בו ניתנו לוחות הראשונות אשר לא נתקיימו

ידוע שהקב"ה נתן לעם ישראל שני לוחות הברית, לוחות הראשונות ולוחות השניות, לוחות הראשונות ניתנו בסיון ואחר כך שחטאו בני ישראל בחטא העגל משה רבנו שבר את הלוחות ולוחות השניות ניתנו לבני ישראל רק ביום הכיפורים, אם כן צריך ביאור מדוע נקבע חג מתן תורה לדורות בתאריך בו ניתנו לוחות הראשונות אשר לא נתקיימו נראה לקבוע את חג מתן תורה בזמן שקיבלנו את לוחות השניות שהם נתקיימו ולא נשברו?

אלא ביארו רבותינו ז"ל שמהלוחות הראשונות יש נו ללמוד לימוד גדול מאוד לדורות שאין ייאוש בעולם גם שעם ישראל עבדו עבודה זרה בחטא העגל לא הלכו לאבדון ח"ו אלא לכל דבר יש תיקון ולכן קבעה התורה את חג קבלת התורה דווקא בסיון שבו קיבלנו את הלוחות הראשונות לומר לך שהגם שלוחות הראשונות נשברו אבל הם קיימים והם לא התבטלו.

מחג השבועות אנחנו לומדים שאין ייאוש בעולם כלל ואפילו בזמנים הקשים ביותר ואפילו בייסורים הקשים ביותר אסור ליהודי ליפול ח"ו לייאוש כי דווקא מתי שאדם מסתכל ורואה כביכול שאפסה כל תקוה תדע שהגאולה קרובה לבוא...

אלו שלא מבינים את הערך הגדול של היהלום אז הציעו לך מחיר נמוך מאוד

הגמרא מספרת על רב כהנא שאחרי שנים רבות נולד לו בן וכשהיה בנו

של רב כהנא בגיל שלוש שכר את רבי אליעזר זעירא שילמד את בנו תורה ובמשך עשר שנים ישב רבי אליעזר זעירא ולימד תורה את בנו של רב כהנא ואחרי עשר שנים יצא בנו של רב כהנא לשוק ובא לקנות איזה חפץ אמר לו המוכר צריך לשלם אמר לו אבל אין לי כסף אמר לו אבל למדתי הרבה תורה אמר לו המוכר כאם בשוק קונים דברים בכסף ולא בתורה הלך בנו של רב כהנא לאביו ואמר לו אבא למדתי הרבה תורה ואני לא יכול לקנות שום דבר מה עשה רב כהנא לקח יהלום יקר מאוד ונתן לבנו ואמר לו תלך לשוק ותציע להם לקנות את היהלום הזה ואל תמכור רק שיציעו לך מה הם מוכנים לשלם הלך בנו של רב כהנא לשוק של הסנדלרים והציעו לו על היהלום רק כמה פרוטות אחר כך הלך לשוק של אלו שסוחרים באבנים טובות ומרגליות ושם הציעו לו סכום גדול ושחזר אמר הבן לאביו לרב כהנא אבא בשוק של הסנדלרים הציעו לי עשרה פרוטות בעבור היהלום ובשוק של הסוחרים באבנים טובות הציעו לי אלף מטבעות אמר לו בני אני יגיד לך אלו שלא מבינים את הערך הגדול של היהלום אז הציעו לך מחיר גבוה מאוד כך התורה הקדושה מי שלא מבין את ערך התורה אז הוא לא יודע כמה היא יקרה והערך שלה גדול, וכשתלך למקום של תלמידי חכמים שמבינים כמה גדול הערך של התורה הקדושה שם יתנו לך כבוד גדול שיראו שאתה בקי מאוד בתורה הקדושה.

מגילת רות

בחג השבועות אנחנו נוהגים לקרוא במגילת רות, ורבותינו זכרונם לברכה אמרו ארבעה טעמים למה נהגו לקרוא במגילת רות בחג השבועות

הטעם הראשון

כי התורה הקדושה היא תורת של חסד כמ"ש משלי לא כו "ותורת חסד על לשונה" וכמו שאומרת הגמרא, סוטה יד ע"ב התורה כולה גמילות חסדים מתחילת ועד סופה בתחילת התורה הקב"ה עשה חסד עם אדם הראשון וחווה ותפר להם בגדים כמ"ש בראשית פרק ג פסוק כא "ויעש ה' אלוקים להם כותנות עור ולבישם" ובסוף התורה גמילות חסדים שהקב"ה התעסק בקבורתו של משה רבנו שזה חסד של אמת חסד שעושים עם המתים שנאמר דברים פרק לד פסוק ו "ואקבור אותו בגיא מול בית פעור ולא ידע איש את קבורתו עד היום הזה".

הגמרא בבא בתרא דף יא עמוד א מספרת על בנימין הצדיק שהיה גבאי של צדקה ופעם אחת באה אלמנה שהיו לה שבעה ילדים קטנים וביקשה צדקה אמר לה בנימין הקופה ריקה אין לי מה לתת לך אמרה לו אלמנה ושיבעת בניה ימותו ברעב הלך בנימין ולקח הלוואה ופרנס את אותה אשה אחרי כמה זמן היה בנימין הצדיק חולה ועמד למות ובאו המלאכים בשמים ואמרו לקב"ה רבונו של עולם תזכור לו מה שעשה עם אותה אלמנה ושיבעת בניה מיד פסקו בשמים והוספיו לו לחיות עוד 22 שנה.

המדרש (רות רבה, ב) אומר שלאורך כל הדורות היו הרבה נביאים אבל לא נכתבה בספר כל נבואה אלא רק נבואה שיש בה לימוד של הלכה לדורות, ושואל המדרש מגילת רות למה נכתבה? הרי אין בה לא אסור ולא מותר לא טהור ולא טמא, אלא למה נכתבה?

אמר רבי זעירא כדי להודיע שכרן של גומלי חסדים, שרות המואביה עשתה חסד עם חמותה נעמי כמו שכתב במגילת רות שרות אמרה לנעומי רות א טז "באשר תלכי אלך, באשר תליני אלין, עמך עמי, ואלוקייך אלוקי, כי המוות יפריד ביני לבינך" ולכן זכתה רות שיצא ממנה דוד המלך שהוא מלך המשיח,

הגמרא אומרת שרות המואביה זכתה לאריכות ימים עד זמן של שלמה המלך

שהיה דור חמישי מרות ומתי ששלמה המלך היה יושב על כסא המלכות היה ליד הכסא של שלמה המלך היה כסא מזהב ועל כסא זה הייתה יושבת רות שזכתה לראות את שלמה המלך יושב על כסא המלכות וכל זה בזכות גמילות חסדים שעשתה רות עם נעמי כמ"ש מלכים א פרק ב פסוק יט "וישם כיסא לאם המלך"

והטעם השני

אבודרהם (תפלות הפסח) כותב שאנחנו קוראים במגילת רות בחג השבועות כי במגילת רות מסופר על רות המואביה שהייתה גוייה והתגיירה ונהפכה להיות חלק מעם ישראל, וכמו שרות התגיירה, כך כל עם ישראל התגיירו במעמד הר סיני בחג השבועות.

בספר תשואות חן של הרב גליהו רבינוביץ (דרושים לחג השבועות ד"ה טעם) כתב שרות גימטריה 606- וגם הגויים הם חייבים בשבע מצוות בני נוח 7 ועוד 606 = 613 שזה התרי"ג מצוות

הטעם השלישי

אומר המדרש (ילקוט שמעוני תקצ"ו) "מה עניין רות אצל עצרת? שנקראת בעצרת זמן מתן תורה - ללמדך שלא ניתנה תורה אלא ע"י ייסורין ועוני" את הדוגמה לכך אנו לומדים מרות, אמה של מלכות, שאף היא התייסרה עד שזכתה להתקבל כגרת צדק.

כתוב בגמרא (ברכות ה ע"א) אמר רשב"י: "שלוש מתנות טובות נתן הקב"ה לישראל וכולן לא נתנן אלא ע"י יסורין. ואלו הן: תורה, ארץ ישראל והעולם הבא".

והטעם הרביעי

שאנחנו קוראים במגילת רות בחג השבועות כי מגילת רות היא הייחוס של דוד המלך כמ"ש רות פרק ד פסוק כב ובועז הוליד את עובד ועובד הוליד את ישי וישי הוליד את דוד, ודוד המלך ניפטר בחג השבועות ולכן קוראים במגילת רות.

שמואל הנביא כתב ספר שמואל שופטים ומגילת רות

הגמרא בבא בתרא דף יד ע"ב אומרת שמואל הנביא כתב שלושה ספרים ספר שמואל ספר שופטים ומגילת רות.

ויהי בימי שפוט השופטים ויהי רעב בארץ

במגילת רות כתוב ויהי בימי שפוט השופטים ויהי רעב בארץ, לאחר מות של יהושע בנון, היה זמן של השופטים ואחרי זמן של השופטים, היה זמן של המלכים, ואז המליך שמואל הנביא את שאול המלך ואחר כך את דוד המלך.

דוד ששפטו את שופטיו

הגמרא במסכת בבא בתרא טו ע"ב דורשת ויהי בימי שפוט השופטים דור שהיו שופטים את השופטים, שאפילו השופטים היו מושחתים שאם אדם היה עומד לפני השופט והיה השופט אומר לו לך תחזיר את הגזילה שגזלת היה אומר לשופט קודם כל אתה תחזיר את הגזילה שגזלת ואחר כך תגיד לי להחזיר את הגזילה ומכיון שהיו גוזלים לכן בא רעב לעולם ויהי בימי שפוט השופטים ויהי רעב בארץ.

אלימלך נעומי ומחלון וכליון

וילך איש מבית לחם יהודה לגור בשדה מואב הוא ואשתו ושני בניו, ושם האיש אלימלך ושם אשתו נעומי ושם שני בניו מחלון וכליון, אלימלך היה משבט יהודה, שבט המלוכה, והיה מנכדיו של נחשון בן עמינדב- שבזמן קריעת ים סוף הראשון שקפץ למים, היה נחשון בן עמינדב.

אלימלך היה צר עין

אלימלך היה עשיר גדול והיה לו הרבה אדמות ופרדסים, ושבא רעב בארץ ישראל באו כל העניים לאלימלך לבקש צדקה, אבל אלימלך היה צר עין ולא רצה לתת צדקה לעניים, לכן מה עשה קם ועזב את ארץ ישראל והלך לגור בארץ מואב.

והגמרא אומרת שאלימלך השאיר את כל האדמות והפרדסים שלו בארץ ישראל, ועזב את ארץ ישראל וכל העצים בפרדסים נבלו, כיון שלא טיפל בהם, אבל אדם שהוא צר עין מסכים לאבד כל ממונו, העיקר שבני אדם לא יהנו מנכסיו.

אלימלך בתחילה ירד מנכסיו ובסוף הקב"ה לקח אותו מן העולם

ואחרי שעבר לגור אלימלך בארץ מואב הקב"ה הוריד אותו מנכסיו ומעשיר גדול נעשה עני ואביון, והקב"ה בא לתת לו רמז תחזור בתשובה תעשה חשבון נפש למה הפסדת את כל ממונך, אבל אלימלך לא חזר בתשובה, ואז הקב"ה הביא על אלימלך חולי ולקח אותו מן העולם, ומת אלימלך ונשארה נעומי

ושני בניה מחלון וכליון.

ומכיון שמחלון וכליון לא חזרו בתשובה הקב"ה לקח גם אותם מן העולם

ושני בניה היו צריכים לעשות חשבון נפש תראו מה קרה לאבא שלכם בגלל שהייתה לו צרות עין והיו צריכים לחזור בתשובה אבל מחלון וכליון גם הם לא חזרו בתשובה ולא רק שנשארו לגור בארץ מואב, אלא עמדו והתחתנו עם גויות, עם שתי בנותיו של עגלון מלך מואב, עם רות ועורפה, ומכיון שמחלון וכליון לא חזרו בתשובה הקב"ה לקח גם אותם מן העולם ומתו מחלון וכליון.

הרי אין מיקרה בעולם ובשעה שבא על האדם איזה צער או הפסד מיד צריך לעשות חשבון נפש, מה הקב"ה רוצה ממני, מה אני צריך לתקן, ואם לא עושה חשבון נפש אז הקב"ה מביא עליו גזירה יותר קשה.

"ותישק עורפה לחמותה ורות דבקה בה"

ונישארה נעומי לבד עם שני כלותיה, ואז אחרי עשר שנים באו ואמרו לנעומי שפסק הרעב בארץ ישראל, וביקשה נעומי לחזור לארץ ישראל, ואמרה לשני כלותיה לכו תשובו לבית אביכן אתן אין לכם למה לבוא איתי לארץ ישראל אתם גויות וכתוב במגילת רות "ותישק עורפה לחמותה ורות דבקה בה".

ועורפה חזרה לבית אביה ויצא ממנה גוליית הרשע, ורות דבקה בנעומי חמותה ואמרה לה באשר תלכי אלך, באשר תליני אלין, באשר תמותי אמות, עמך עמי, ואלוקייך אלוקי, כי המוות יפריד ביני לבינך.

גוי בא להתגייר בהתדלה דוחים אותו

השולחן ערוך כותב שגוי בא להתגייר דוחים אותו, למה לך להתגייר הרי אתה יודע כמה הגויים שונאים את היהודים, וכמה קשה לקיים את המצוות שבתורה לשמור שבת ותפילין ואם אחרי שדוחים אותו בכל זאת אומר רוצה אני אז מקבלים אותו.

בוא נחליף את הסוס שלך בסוס שלי ואני יוסיף לך כסף אל תסכים כי בטוח הסוס שלו עומד למות

מסופר (להגיד שמות עמ' 11) על רבי יונתן איבשיץ שהיה הרב של העיר פראג לפני ארבע מאות שנה והיה

המלך מזמין אותו לארמון להתווכח עם כמרים על אמיתות התורה ורבי יונתן אייבשיץ היה חריף מאוד והיה תמיד מנצח בכל הוויכוחים והשאלות עד שפעם אחת אמר הכומר אדוני המלך ייקרא ליהודי פשוט ונתווכח איתו על היהדות, ויצא המלך עם הכומר לרחוב עד שפתאום ראו איזה עגלון ושאלו אותו אתה יהודי א"ל כן א"ל בוא תיכנס המלך קורא לך נכנס העגלון היהודי והמלך שואל אותו האם אתה יהודי א"ל כן האם אתה צם ביום כיפור א"ל לא האם אתה שומר שבת א"ל לא האם אתה מניח תפילין א"ל לא א"ל יש לי הצעה טובה בשבילך אתה בלאו הכי לא מקיים מצוות כמה אתה מרוויח בכל שבוע א"ל בקושי 10 מטבעות א"ל בוא ותתנצר ואני ימנה אותך אחראי על הכנסייה ותקבל כל שבוע 100 מטבעות אתה מסכים א"ל לא.

והמלך לא הבין איך זה יכול להיות הרי הוא לא צם ביום כיפור ולא מקיים שום מצוה למה לא מסכים להתנצר א"ל אבא שלי גם היה עגלון ולפני שהוא ניפטר הוא אמר לי בני אם יבוא אדם ויגיד לך בוא נחליף את הסוס שלך בסוס שלי והוא יוסיף לך כסף אל תסכים, כי בטוח הסוס שלו עומד למות, אבל אם יבוא אדם ויגיד לך תן לי הסוס שלך ואני יביא לך סוס אחר ותוסיף לי כסף, את זה תבדוק אולי כדאי לך לעשות א"ל העגלון, אתה אומר לי בוא תחליף את הדת ותקבל עוד כסף זה ניראה כמו אותו סוס שעומד למות, לכן אני לא רוצה.

אני מלאה הלכתי וריקם השיבני השם

ושהגיעה נעומי לארץ ישראל היא באה עם בגדים קרועים ובלי נעליים וכולם התפלאו הזאת נעומי? איך יכול להיות, הרי נעומי הייתה אשה עשירה ועכשיו בגדיה קרועים ובלי נעליים? אמרה להם נעומי אל תיקראו לי יותר נעומי אלא תיקראו לי מרה כי שדי המר לי מאוד אני מלאה הלכתי וריקם השיבני השם, (רות א כא).

בועז שאל מי זאת הנערה הזאת

ורות הייתה הולכת בשדות ומלקטת שעורים ממה שנישאר בשדות והייתה מביאה לאכול לנעומי חמותה, עד שיום אחד הגיע רות לשדה של בועז, בועז היה ממשפחתו של אלימלך והיה גדול הדור, ושראה בועז את רות היא מצאה חן בעיניו, כי בועז היה רואה שכל העניים היו רבים בניהם

על שאריות השעורים שנשארו, אבל רות לא הייתה רבה אלא רק מה שנישאר הייתה לוקחת, ושאל בועז מי זאת הנערה הזאת? אמרו לבועז זאת רות כלתה של נעומי שהיא הולכת ומלקטת שעורים בשביל נעומי חמותה, והתפעל בועז מאוד ממעשיה הגדולים של רות ואמר לה ישלם השם פועלך ותהי משכורתך שלימה מעם השם אלוקי ישראל.

ותואכל ותשבע ותותר

ומסופר בנביא שרות הביאה לנעומי שיבולת אחת של חיטה אבל כתוב ותואכל ותשבע ותותר, ולכאורה איך יכול להיות שמכמות כל כך קטנה גם אכלה וגם שבעה וגם נישאר? אלא שיש ברכה לאדם גם שאוכל מעט כבר שבע אבל שאין ברכה תמיד ירגיש חסר כמו שכתוב ובטן רשעים תחסר.

רות מלקטת שעורים משדהו של בועז שהיה ממשפחת אלימלך

ונתן בועז הוראה לפועלים שלו שמתי שרות תבוא לשדה אז שישאירו בכוונה כמות גדולה של שעורים כדי שתיקח כמות גדולה ולא קצת וכשבאה רות ליקטה הרבה שעורים ושחזרה שאלה אותה נעומי את רות מה קרה הבאת היום הרבה שעורים? ואז רות סיפרה לנעומי שהיום היא ליקטה שעורים בשדה של בועז.

נעומי מייעצת לרות שתתחתן עם בועז

אמרה לה נעומי לרות את יודעת שבועז, הוא אחיין של אלימלך, ויש פרשה בתורה שנקראת פרשת ייבום שאם אדם מת בלי ילדים אז יש מצווה לאחיו או לקרוב משפחתו שהתחתן עם אשת המת, כדי להקים זרע לזה שמת, ואולי את תלכי ותתחתני עם בועז ויקים בועז זרע לאלימלך.

בגלל שבועז לא הזמין את מנוח לסעודות של נישואי בניו נענש בועז ומתו כל בניו

הגמרא במסכת בבא בתרא (דף צא ע"א) מספרת על בועז שהיו לו שלושים בנים ושלושים בנות ובתוך זמן קצר מתה אשתו ומתו כל בניו וכל בנותיו, ואותו יום שבאה רות לשדה בועז קם בועז מאבילתו, ולמה מתו כל ילדיו של בועז מספרת הגמרא, שבועז

כל בן או בת שהתחתנו היה עושה שתי סעודות והיה מזמין את כל יהודי העיר אבל חוץ מאדם אחד שלא היה מזמין אותו לאף סעודה, חוץ ממנוח האבא של שמשון הגיבור, כי אמר בועז מנוח הוא עקר ואין לו ילדים, וכל אדם שאני מזמין אותו לסעודה גם הוא יזמין אותי לחתונה של ילדיו אבל מנוח אין לו ילדים והוא לא יזמין אותי, ולכן אני לא יזמין אותו והיה מנוח מצטער מאוד והיה בוכה לקב"ה, ומהצער שגרם למנוח דבר ראשון הקב"ה העניש את בועז שכל ילדיו מתו, ודבר שני הקב"ה שלח מלאך שיבשר למנוח שיוולד לו בן והוא יהיה נזיר לה' ונולד שמשון הגיבור.

לא יבוא עמוני ומואבי בקהל ה'

ואותו יום שקם בועז מאבלות באה רות לבועז ואמרה לו אני רוצה להתחתן אתך, ואז בועז אמר לה מכיון שאת מואביה אני צריך לשאול את חכמים מכיון שכתוב בתורה לא יבוא עמוני ומואבי בקהל השם גם דור עשירי לא יבוא בקהל השם- התורה הקדושה אמרה שכל גוי יכול להתגייר אבל חוץ מעמון ומואב שלא יכולים להיות חלק מעם ישראל והסיבה לכך אומרת לנו התורה על אשר לא קידמו אתכם בלחם ובמים בזמן שבני ישראל יצאו מארץ מצרים והיו הולכים במדבר באו בני ישראל לעמון ומואב וביקשו לקנות מהם לחם ומים והם לא הסכימו למכור לעם ישראל לחם ומים, אמר הקב"ה עמון ומואב הם כפויי טובה כי אברהם אבינו מסר נפשו להציל את הסבא שלהם לוט והיו צריכים להכיר לכם טובה ולקדם אתכם בלחם ובמים וכיון שהם כפויי טובה מי שהוא כפויי טובה לא יכול להיות חלק מהעם היהודי כי התורה כולה בנויה על הכרת הטוב.

עמוני ולא עמונית מואבי ולא מואבית

ודנו חכמים האם רק הזכרים של מואב לא יכולים להתגייר או גם הנקבות ופסקו חכמים רק הגברים שדרכם לקדם בלחם ובמים לא יכולים להתגייר, אבל הנשים שאין דרך האשה לקדם בלחם ובמים לא נגזר עליהם הגזירה ויכולות הנשים המואביות להתגייר, ואמרו חכמים עמוני ולא עמונית מואבי ולא מואבית.

ובחצות הלילה פסקו חכמים לבועז שמותר לו להתחתן עם רות המואביה ועמד בועז בחצות הלילה והתחתן עם

רות ונתעברה ממנו ובבוקר מת בועז, ובועז הוליד את עובד ועבוד הוליד את ישי וישי הוליד את דוד.

חצות לילה אקום להודות לך על משפטי צידקך

דוד המלך אומר בתהילים (קיט סב) חצות לילה אקום להודות לך על משפטי צידקך- בכל חצות לילה היה קם דוד המלך ועוסק בלימוד תורה והיה אומר לקב"ה רבש"ע אני מודה לך על אותו חצות לילה שחכמים פסקו שרות יכולה לבוא בקהל ולהתגייר ואז בועז התחתן איתה כי בזכות אותו פסק בחצות לילה אני נימצא בעולם.

אין יאוש בעולם על ידי שהתדהתן עם רות משם באה לו הישועה

ואומרים רבותינו ז"ל שמכאן לומדים שאין ייאוש בעולם כלל, לפעמים ניראה לאדם שכל מה שבנה הכל נאבד ומתייאש, אבל כאן רואים בדיוק להיפך שבועז מתו כל בניו וכל בנותיו ומתה אשתו והוא כבר זקן וניראה שכבר הכל הלך לאיבוד אבל אז הוא מתחתין עם רות ומשם באה לו הישועה ובועז הוליד את עובד ועובד הוליד את ישי וישי הוליד את דוד ומבועז יצא דוד המלך שהוא מלך המשיח.

ביד האדם או להישבר או להפוך את הצרה לברכה הכי גדולה שיש

רבינו החפץ חיים כותב שיש שני סוגים של בני אדם יש אדם בשעה שבאה עליו צרה מיד הוא נישבר ומתייאש מהכל והולך לאיבוד ויורד עד התהום, אבל יש אדם שלוקח את הצרה והופך אתה לברכה הכי גדולה שיש ועומד בניסיון ועולה ומתעלה.

ובדרך הזו בחר בועז וממנו למד הנכד שלו דוד המלך שגם אחרי כל הצרות שעברו על דוד יכל דוד להישבר ולהתייאש כמו שאמר דוד כל משבריך וגליך עלי עברו אבל דוד לא נתייאש אלא בטח בחסדיו של הקב"ה כמו שכתוב בתהילים שאמר דוד המלך ואני בחסדיך בטחתי יגל ליבי בישועתך.

אדם הראשון נתן שבעים שנה מחייו לדוד המלך

בילקוט ילקוט שמעוני תורה פרשת בראשית רמז מא מובא על הפסוק בראשית פרק ה פסוק א "זֶה סֵפֶר תּוֹלְדֹת אָדָם": שהקב"ה הראה לאדם

הראשון את כל הנשמות שעתידות לבוא לעולם עד שראה אדם הראשון איזה נשמה שיצא ממנה אור מיוחד מאוד שאל אדם הראשון את הקב"ה רבונו של עולם מי זה א"ל זה דוד א"ל וכמה זמן יחייה בעולם א"ל שלוש שעות א"ל למה א"ל בגלל שאתה אכלת מעץ הדעת אז כל הנשמות שקשורת לנשמה שלך אז התקצרו חייהם שאל אדם הראשון את הקב"ה וכמה זמן אני יחייה בעולם א"ל 1000 שנה א"ל רבש"ע אפשר לתת מתנות ברקיע? א"ל כן א"ל תיקח 70 שנה מחיי ותן אותם לדוד, וכל שנותיו של דוד היה מתנה מאדם הראשון ולכן דוד חי 70 שנה, מה עשה אדם הראשון? הביא את השטר וכתב עליו שטר מתנה, וחתמו עליו: הקב"ה ומלאך מט"ט ואדם הראשון. וזה שאמר הכתוב בתהלים מ' ח: "הִנֵּה בָאתִי בִּמְגִלַּת סֵפֶר כָּתוּב עָלָי".

תהילים כא ה חַיִּים שָׁאַל מִמְּךָ, נָתַתָּה לוֹ אֹרֶךְ יָמִים עוֹלָם וָעֶד" מובא בזוהר ח"ב רל"ה ע"א, מכאן למדנו שדוד המלך לא היו לו חיים כלל, חוץ ממה שאדם הראשון נתן לו משלו. וכך העמידו שדוד המלך חי 70 שנה, ואלה 70 השנה נתן לו הקב"ה מאלה השנים של אדם הראשון, שהיה לו לחיות 1000 שנים וחי 930 שנה, כלומר: פחות 70 שנה שנתן לדוד המלך. ובהם נתקיים דוד, וניתנה לו אריכות ימים בעולם הזה ובעולם הבא.

וכותב המדרש הו"ד בסידור שער שמים להשל"ה (בסידור פסוקי דזמרה במזמור הללי נפשי עה"פ אשרי שאל יעקב בעזרו) : כאשר הגיע אדם הראשון לגיל 929 שנה, פנה לקב"ה ואמר לו שהוא מתחרט על השנים שנתן מחייו לדוד המלך, וכי חפץ הוא לחיות עוד 70 שנה. מובא בזוהר: שאפילו אם ילך האדם בעולם הזה אלף שנים, ביום פטירתו נראה לו כאילו כל חייו עברו כהרף עין, כאילו הכל חלף ברגע אחד.

ואומר רבינו ישראל בעל שם טוב בעל שם טוב דברים פרשת נצבים אות ח שאדם ר"ת אדם דוד משיח, שזה נשמה אחת.

איך הגיע הנשמה של דוד המלך לעולם?

איך הגיע הנשמה של דוד המלך לעולם, כתוב בתורה שהקב"ה שלח מלאכים להציל את לוט מסדום ואחרי שהקב"ה החריב את סדום חשב לוט שהקב"ה החריב את כל העולם והעולם שומם ובאו שני בנותיו של לוט והשקו את לוט אביהן ביין ונתעברו ממנו ונולדו

להם בנים אחת קראה לו מואב שהוא מאב והשניה קראה לו עמון, ומצאצאיו של מואב הייתה רות המואביה.

תמר הולידה את זרח ואת פרץ

כתוב בתורה שער בנו של יהודה בנו של יעקב אבינו היה נשוי לתמר ומת ער ואחר כך התחתנה עם אונן בנו של יהודה וגם הוא מת והייתה ממתינה עד שיגדל שילה ושגדל שילה וראתה ששילה לא מתחתן איתה אז היא עשתה הכל שתתעבר מיהודה כי ראתה ברוח הקודש שממנו ייצא מלך המשיח ותמר הולידה את זרח ואת פרץ ופרץ הוליד את חצרון, ועמינדב הוליד את נחשון ונחשון הוליד את שלמה ושלמה הוליד את בועז ובועז הוליד את עובד ועובד הוליד את ישי וישי הוליד את דוד. כמבואר במגילת רות פרק ד יח-כב

מבאר רבינו הבן איש חי בספרו אם המלך רות (א,א) עפ"י דברי רבינו האר"י ב"שער הגלגולים" [הקדמה לח, ועיין הקדמה טו] שהנשמות שיש בהם אור גדול מאוד הם ירדו לעולם הזה בכיסוי ובהסתרה כדי שהשטן לא יוכל לקטרג על נשמות אלו לכן הם ירדו בהיחבא ובהסתרה גדולה כמו נשמתו של דוד המלך שהוא מלך המשיח היא ירדה לעולם בהסתרה גדולה.

למה הקב"ה סיבב שנשמה של דוד המלך תרד לעולם בצורה כזו?

ולכאורה איך יכול להיות שנשמה כל כך קדושה של דוד המלך שהוא מלך המשיח יצא מרות המואביה שבאה מלוט - שבא על בנותיו? ומבועז ומי היה בועז משבט יהודה ומזרעו של יהודה בנו של יעקב אבינו מיהודה - הבא על כלתו? ומבועז גדול הדור - אשר נשא אשה מואביה? ודוד בא לעולם מניצבת בת עדיאל אשת ישי - החשודה בהריון של ממזר?

אם אנחנו מסתכלים על הדרך שבא דוד המלך לעולם, ומסתכלים על ההתחלה מיהודה בנו של יעקב אבינו שתמר כלתו התעברה ממנו ומזרעם אחר כך היה המעשה של רות שהתחתנה עם בועז ואחר כך איך ניצבת התעברה מישי כל זה נעשה בכל מיני דברים נסתרים מאוד ולמה עשה הקב"ה כך?

שנשמות קדושות יורדות לעולם הקב"ה מסתיר אותם כדי שהשטן לא

יקטרג ולא יעכב

משל למה הדבר דומה לאדם שהיה לו יהלום יקר והיה בדרך ופחד שישדדו אותו מה עשה לקח את היהלום ולילכלך את היהלום בבוץ עד שאין אדם שמעלה על דעתו שבתוך הבוץ והעפר נימצא יהלום יקר וכשיוצא מן היער ומגיע לעיר מנקה את הילום ואז הוא חוזר להיות נוצץ כבתחילתו הנמשל שהקב"ה רצה להביא נשמות קדושות לעולם כוחות הטומאה רוצות להזיק לנשמות אלו ולקטרג ולא לאפשר לנשמה שלרדת לעולם וכך רצה הקב"ה להוריד לעולם את נשמת מלך המשיח.

רבי עקיבא ורבי מאיר בעל הנס היו בנים של גרים:

וכך אנחנו רואים שהתנא הקדוש רבי עקיבא היה בן של גרים וכן התנא הקדוש רבי מאיר בעל הנס היה בן של גרים וכל זה כי נשמות כל כך קדושות היה צריך להורידם בהסתרה כדי שכוחות הטומאה לא יקטרגו.

שמואל הנביא ממליך את דוד למלך על עם ישראל

דוד המלך הומלך על ידי שמואל הנביא עוד בזמן חיותו של שאול המלך, שאול עדיין היה מלך ומצווה הקב"ה את שמואל הנביא לך לבית לחם ותמליך את הבן של ישי למלך על ישראל כי הקב"ה מאס בשאול.

ולמה הקב"ה מאס בשאול המלך שהיה המלך הראשון של ישראל א"ל שמואל לשאול לך להילחם בעמלק ואל תשאיר זכר לעמלק ובתחילה ששאול התמנה להיות מלך היה כתינוק שנולד מה תינוק אין בו חטא אף שאול אין בו חטא והקב"ה ציווה את שאול לך להילחם בעמלק תמחה את זכר עמלק כל זמן שעמלק קיים אין כסא הכבוד שלם שאול יצא להילחם והשאיר את הצאן והבקר ואת אגג מלך עמלק הקב"ה התגלה לשמואל הנביא וא"ל שאול המלך לא עשה רצוני ולא הרג את הצאן ואת מלך עמלק אגג יצא שמואל לקבל פניו של שאול ושראה שמואל הנביא את שאול שאל אותו שמואל הנביא את שאול עשית רצון ה' א"ל שאול כן א"ל שמואל לשאול אם כן מה זה הקול של הצאן שאני שומע א"ל "העם חמל" העם ריחם על הצאן וגם נקריב קרבנות עם הצאן לקב"ה, ומה עם אגג מלך עמלק למה לא הרגת אותו? מיד לקח שמואל הנביא חרב והרג את אגג מלך עמלק.

ואז אמר שמואל לשאול המלך "קרע ה' את מלכותך ונתן ה' את המלכות שלך לרעך הטוב ממך" אע"פ ששאול חשב שעשה רצון ה' אבל צריך לדעת שיהודי צריך לעשות ציווי של בורא עולם בלי חשבונות שבורא עולם מצווה אז אסור לזוז מציויו של בורא עולם בלי חשבונות, שאול עשה חשבונות ואמר את הבני אדם צריך להרוג אבל את הצאן למה נהרוג ובאמת הגמ' () אומרת שעמלק היה בקי בכישופים והיו עושים כישוף ונהפכו לצאן ובקר, וכן אגג בגלל שלא הרג אותו שאול במלחמה בינתיים באותו יום התעברה אשתו וממנו יצא המן האגגי.

ואמר שמואל אם ישמע שאול והרגני א"ל אל תגיד שאתה הולך להמליך מלך חדש אלא תגיד שאתה עושה חג לה' מחר בבית לחם והביא שמואל פר לבית לחם ובא לישי, 4 אנשים מתו בעטיו של נחש ונכנסו חיים לגן עדן, ישי אבי דוד, עמרם אבא של משה ואהרון, בנימין בנו של יעקב וכילאב בנו של דוד המלך, ישי היה ראש הסנהדרין שהיה דורש היו באים 600 אלף איש והייתה בת קול מכריזה בקול גדול את כל דברי התורה ישי ר"ת יחד שבטי ישראל.

ושמואל הנביא הולך לבית לחם וישי שומע ששמואל הנביא מגיע וישי יוצא לקראת שמואל הנביא וכשהגיע לקח שמואל הנביא את שמן המשחה שאיתו היו מושחים את המלך, א"ל שמואל לישי האם כל בניך כאן א"ל ישי כן בא הבן הבכור אליאב נפסל וכך באו כל השבעה בנים וכולם נפסלו, א"ל שמואל האם הבאת את כל בניך א"ל כן, א"ל אבל הקב"ה אמר אחד מבניו של ישי סימן שיש עוד בן, ואז קראו לדוד.

דוד המלך נרדף על ידי אחיו, כתוב בתורה שבני ישראל באו להיכנס לארץ ישראל אמר הקב"ה אל תצר את מואב ואל תתגר בם מלחמה מה עשו מואב שכרו את בלעם לקלל את ישראל ולא הצליח שראה כך א"ל תדעו אלוקיהם של אלו שונא זימה לך תכשיל אותם באיסור ערות ואז תוכל לאבד את ישראל, אמר הקב"ה למשה "לא יבוא עמוני ומואבי בקהל ה' " שמואבי ועמוני לא יכול להתגייר ולהיות חלק מעם ישראל, ובמשך הדורות היה מחלוקת מה שאסרה תורה רק הזכרים או גם הנקבות ונפסק הלכה מואבי ולא מואבית עמוני ולא עמונית ודווקא מואבי לא יכול להתגייר אבל מואבית יכולה להתגייר, ושרות המואביה באה

עם נעמי לארץ ישראל והציאו לאדם בשם טוב להינשא לרות אבל טוב לא הסכים כי אמר שמואבים לא יכולים להתגייר אבל בועז אמר שמותר כי מואבית מותרת ועמד בועז בגיל 80 והתחתן עם רות ורות התעברה ונפטר בועז ורות ילדה את עובד ועובד הוליד את ישי וישי הוליד את דוד.

וישי אבי דוד היה נשוי לאשה שקראו לה ניצבת בת עדיאל והייתה גם היא צדקת גדולה כתוב בספר פחד יצחק סגולה לפרנסה ולהצלחה וחן וחסד שיאמר 17 פעמים את השם ניצבת בת עדיאל.

ויום אחד אמר ישי לאשתו אולי אני פסול לבוא בקהל כי הסבתא שלי זה רות המואביה ואולי גם מואבית אסורה לבוא בקהל ולכן קם ופרש מאשתו לכן חשב ישי להתחתן עם השפחה שגם היא פסולה לבוא בקהל.

כי אמרו חכמים שיכולים ממזרים להיטהר? ע"י שהתחתן עם שיפחה והילדים שלו עבדים ובשעה שישחררו אותם יהיו יהודים כשרים, אמר אני יתחתן עם שיפחה וכך אני יכשיר את הבנים שלי.

הלכה השפחה וסיפרה לאשתו של ישי לניצבת בת עדיאל שישי רוצה להתחתן איתה, והלכה ניצבת במקום השפחה והתעברה ממנו ולא ידע ישי שאשתו התעברה ממנו ואחרי 3 חודשים ראו אותה מעוברת אמרו היא נכשלה באשת איש וחשדו את דוד שהוא ממזר מוזר הייתי לאחי ממזר הייתי לאחי וזרקו את דוד ליער כדי שיאכלו אותו החיות ישיחו בי יושבי שער כולם היו מדברים על דוד שהוא ממזר.

וכשבא שמואל הנביא ושאל יש לך עוד בן הלכו והביאו את דוד המלך מהיער וכשעמד דוד לפני שמואל הנביא שמן המשחה קפץ מאליו על ראשו של דוד המלך ונקרש השמן כעין כתר על ראשו של דוד וכאן אנחנו רואים שדוד.....???

וכשבא שמואל הנביא לישי אמר היכן הבנים שלך הביא לפניו שישה בנים והקב"ה אומר לשמואל אלו לא ראויים להיות מלך על עם ישראל ואז א"ל שמואל לישי יש לך עוד ילד א"ל לא א"ל איך יכול להיות א"ל אתה בטוח א"ל יש עוד ילד שהוא ספק הלכו הביאו את דוד ואיך שנכנס דוד השמן היה קופץ על ראשו של דוד אמר הקב"ה לשמואל משיח ה' הגיעה ואתה יושב מיד העמד שמואל שראו כך עמדו כל ישראל והיה השמן קופץ מאליו על ראשו של דוד בצורה של

כתר באותה שעה אמר דוד אודך ה' כי עינתני ותהי לי לישועה דוד המלך אמר לקב"ה אני מודה לך על כל הסבל שסבלתי עד היום למה ותהי לי לישועה שמהבור העמוק ביותר מהסבל הגדול ביותר עלה דוד למקום הגבוהה ביותר להיות מלך על ישראל ולהיות מלך המשיח, ואז אמר ישי אבן מאסו הבונים (הבנים) הייתה לראש פינה אע"פ שעד עכשיו מאסו בדוד אבל בסוף זכה לראש פינה, משל לאדם שרצה לבנות בנין העמיס את העגלה באבנים כל אבן שהיו הפועלים פוגש בא שם אותה בצד כולם היו אומרים הבאן הזו אין בה מזל בסוף הבנין היה מוכן אבל אמרו חסר יופי לבנין לקחו את האבן הזו ושמו אותה בשפיץ של הבנין בראש של הבנין.

האחים של דוד אמרו מאת ה' הייתה זאת היא נפלאת בענינו, ושמואל הנביא אמר "זה היום עשה ה' נגילה ונשמחה בו". ואז פחדו האחים ואמרו אנא ה' הושיעא נא תושיעא אותנו מדוד ואז דוד אמר אנא ה' הצליחה נא אין לי על אחי שום דבר כמו יוסף הצדיק שלא היה לו טינה על אחיו.

דוד המלך מלך 40 שנה על ישראל וניפטר בגיל 70 בגיל 30 נתמנה להיות מלך עם ישראל בחברון 7 שנים ו33 שנים מלך בירושלים.

"ארממך ה' הכי דליתני" מלשון דלת ופתח

דוד המלך אומר בספר תהלים "ארממך ה' הכי דליתני" מלשון דלת ופתח ארוממך ה' על שעשיתני על ידך דלת ופתח לפתוח שערי רחמים ולהוריד ברכה ושפע לישראל.

"כגמול עלי אמו כגמול עלי נפשי"

דוד המלך אומר בתהילים "כגמול עלי אמו כגמול עלי נפשי" אומר רבינו החפץ חיים שלדוד המלך היה אמונה כל כך חזקה בהקב"ה כמו שתינוק קטן האמא שלו מחזיקה אותו והולכת ממקום למקום ובערב האבא שואל את התינוק בני היכן היית היום והוא לא אומר הלכנו לכאן והלכנו לשם אלא הוא אומר הייתי עם אמא כך דוד המלך אומר אני בידיו של בורא עולם כל הזמן.

אם אתה תישען במאה אחוז רק על בורא עולם אז לא יהיה לך חרדות ולא פחדים

אחד הדברים הכי קשים בדור שלנו זה החרדות והפחדים והדאגות רוב

בני אדם היום יש להם חרדות אבל יש תרופה אחת לדאגות אם אתה תישען במאה אחוז רק על בורא עולם אז לא יהיה לך חרדות ולא פחדים כמו תינוק שנימצא בידיים של אמא שלו שהוא לא דואג מכלום כי הוא נימצא אצל אמא, השלך על ה' יהבך והוא יכלכלך.

רבים מכאובים לרשע והבטח בה' חסד יסובבנו

מה ההבדל בין צדיק לרשע - צדיק שבא עליו איזה ייסורים או איזה הפסד או צער אז הצדיק מקבל אותם באהבה ואומר מי יודע היה צריך להיות איזה גזירה קשה והקב"ה עשה איתי חסד והביא עלי רק איזה צער או הפסד אז הצדיק מרגיש שזה חסד אבל רשע שבא עליו איזה מכאוב מיד הוא אומר למה הקב"ה מכאיב לי מה עשיתי, בא דוד המלך ואומר רבים מכאובים לרשע והבטח בה' חסד יסובבנו למי מרגיש מכאוב לרשע יש לו טענה לקב"ה למה אתה מכאיב לי אבל צדיק שיש לו אמונה בבורא עולם גם שבא עליו צער הוא אומר זה חסד מי יודע היה צריך לבוא צרה גדולה ובגלל המצוות שעשיתי אז הקב"ה הביא עלי רק הפסד וצער קטן.

בַּצַּר הִרְחַבְתָּ לִי

דוד המלך אומר בתהלים בְּקָרְאִי עֲנֵנִי אֱלֹקֵי צִדְקִי בַּצַּר הִרְחַבְתָּ לִּי חָנֵּנִי וּשְׁמַע תְּפִלָּתִי: (תהלים ד, ב) ואומר רבי נחמן מברסלב - על הפסוק בַּצַּר הִרְחַבְתָּ לִּי (תְּהִלִּים ד) הֵינוּ שֶׁגַּם אֲפִלּוּ בְּהַצָּרָה בְּעַצְמָהּ, הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מַרְחִיב לָנוּ כִּי אִם יִסְתַּכֵּל הָאָדָם עַל חַסְדֵי ה יִרְאֶה שֶׁאֲפִלּוּ בְּעֵת שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מֵצַר לוֹ גַּם בְּהַצָּרָה בְּעַצְמָהּ, הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מַרְחִיב לוֹ, וּמַגְדִּיל חַסְדּוֹ עִמּוֹ וְזֶה: "בַּצַּר הִרְחַבְתָּ לִּי", הֵינוּ אֲפִלּוּ בְּתוֹךְ הַצָּרָה בְּעַצְמָהּ נָתַתָּ לִי הַרְחָבָה בְּתוֹכָהּ מִלְּבַד מַה שֶּׁאָנוּ מְצַפִּים שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יוֹשִׁיעֵנוּ בְּקֹרוֹב מִכָּל הַצָּרוֹת וְיֵיטִיב עִמָּנוּ מְאֹד אַךְ אֲפִלּוּ גַּם בְּהַצָּרָה בְּעַצְמָהּ מַרְחִיב לָנוּ כמו יוסף הצדיק שהסתכל בתוך הרע על הטוב על שה' זימן לו ישמעאלים מוליכים בשמים.

מעלתו של דוד המלך שקיבל כל היסורים באהבה

ומעלתו של דוד הייתה שגם שכל חייו היה לו צרות ורדיפות הוא קיבל הכל באהבה והיה אומר אך טוב וחסד ירדפוני כל ימי חיי כל חיי רק טוב וחסד רודפים אותו.

כל חייו של דוד המלך הם מסכת ייסורים אחת גדולה, צרה רודפת צרה, כל חייו עוברים עליו בייסורים קשים הן מבית והן מחוץ, מרגע היוולדו ועד יום מותו הוא מדוכא בייסורים, כל סוגי הייסורים האפשריים אשר ניתן להעלות על הדעת, ללא הפוגה, ללא רגע של מנוחה או שלווה. אך דוד המלך אומר: "אַךְ טוֹב וָחֶסֶד יִרְדְּפוּנִי כָּל יְמֵי חַיָּי". מבחינתו רודפים אותו רק טוב ורק חסד, לגביו אין ייסורים ואין תלונות, הוא מקבל הכל באהבה, הוא יודע שהכל מאת ה' והכל רק לטובה, דוד המלך אוהב את ה' בכל מאודו: "נִכְסְפָה וְגַם כָּלְתָה נַפְשִׁי לְחַצְרוֹת ה', לִבִּי וּבְשָׂרִי יְרַנְּנוּ אֶל אֵ-ל חָי"... ולמרות כל הייסורים דוד המלך אומר: "כְּאַיָּל תַּעֲרֹג עַל אֲפִיקֵי מָיִם כֵּן נַפְשִׁי תַּעֲרֹג אֵלֶיךָ אֱלֹקִים. צָמְאָה לְךָ נַפְשִׁי, כָּמַהּ לְךָ בְשָׂרִי... צָמְאָה נַפְשִׁי לֵאלֹקִים לְאֵל חָי, מָתַי אָבוֹא וְאֵרָאֶה פְּנֵי אֱלֹקִים"... "לא חסר" לדוד המלך מאומה כי "ה' רֹעִי - לֹא אֶחְסָר, בִּנְאוֹת דֶּשֶׁא יַרְבִּיצֵנִי, עַל מֵי מְנֻחוֹת יְנַהֲלֵנִי"... וגם כאשר "צָרָה וְיָגוֹן אֶמְצָא" דוד המלך אומר: "וּבְשֵׁם ה' אֶקְרָא...כִּי תוֹרָתְךָ שַׁעֲשָׁעָי".

וכן כותב רבנו יונה: שההצלחה של האדם היא כשהוא זוכה להתייסר בעולם הזה. רבותינו מגלים לנו שהאדם המוצלח, הוא אינו הבריא בגופו ונפשו ופרנסתו בשפע ולא יודע שום רע, אלא האדם המוצלח הוא: המתייסר, שזוכה שנפרעין ממנו בעולם הזה, ובא לעולם שכולו טוב נקי וטהור ומוכשר לקבלת שפע העולם הבא. במסכת תענית ח' ע"א מובא: אמר רבי יהושע בן לוי - כל השמח בייסורין שבאין עליו, מביא ישועה לעולם.

אבשלום בנו של דוד מבקש להרוג אותו היה דוד בורח ומתחבא במערה ומה היה עושה דוד במערה מזמור לדוד בהיותו במערה היה מזמר לקב"ה לכן חז"ל אמרו גדולה מעלתו של דוד יותר מאהרן הכהן שאהרן הכהן שמע ששני בניו מתו נדב ואביהו אהרן שתק וידום אהרן אבל דוד המלך הייתה לו מדרגה יותר גדולה שהיה לו צרות לא היה שותק אלא היה משבח ומזמר לקב"ה למען יזמרך כבוד ולא ידום.

צרה ויגון אמצא ובשם ה' אקרא : הגמרא אומרת ביקש נבוכדנצר לכתוב ספר תשבחות לקב"ה שיהיה בספר שבחים לבורא עולם יותר מכל ספר תהלים התחיל נבוכדנצר לכתוב ירד מלאך מן השמים וסטר לו על פיו והפסיק נבוכדנצר.

ושואלים חז"ל הרי יש לאדם בחירה

בין טוב לרע למה המלאך סטר לו על פיו ועצר אותו לכתוב ספר תשבחות לקב"ה? אלא אומרים חז"ל שאמר הקב"ה לנבוכדנצר אתה רוצה לכתוב ספר תשבחות לקב"ה שאתה יושב על כסא המלכות והכל אצלך טוב בוא נראה שיהיה לך צרות ותמשיך לשבח את הקב"ה כתוב בנביא שנבוכדנצר נהפך לחיה במשך שבע שנים והיה אוכל כחיה ומתנהג כחיה ומדבר כחיות השדה והפסיק לשבח את הקב"ה אמר לו הקב"ה בוא ותראה מה הבדל בינך לדוד המלך אתה מתי שטוב לך אתה משבח את הקב"ה אבל מתי שרע לך אתה מפסיק לשבח את הקב"ה אבל דוד המלך גם שהיה לו צרות ובעיות כל חייו היה אומר צרה ויגון אמצא ובשם ה' אקרא.

אם הוא מקלל אותי סימן שה' רוצה בכך

הגמרא אומרת שאבשלום בנו של דוד מרד בו וביקש אבשלום להרוג את דוד והצליח אבשלום להטות את לב כל עם ישראל ודוד היה בורח כמו עני ומסכן ושאמרו לדוד שאבשלום בא לירושלים יצא דוד לברוח והיה שמעי בן גרא מקלל את דוד קללה נמרצת צא איש דמים ואיש בליעל ואמרו לדוד נלך נהרוג את שמעי שהוא קילל המלך א"ל לא השם אמר לו קלל אם הוא מקלל אותי סימן שה' רוצה כך כי אם השם לא היה רוצה הוא לא היה מקלל אותי בשעה שדוד אמר כך מיד אבשלום נהרג וחזר דוד להיות מלך זה כח של אמונה שאדם יש לו אמונה חזקה אז כל הדינים נהפכים לרחמים גדולים.

וצריך האדם לדעת אם מישהו עשה לך טוב זה מן השמים וגם אם מישהו עשה לך רע זה מן השמים אלא שמגלגלין זכות על ידי זכאי וחובה על ידי חייב מי שיש לו זכות מגלגלין על ידו לעשות טובה לאיזה אדם וכן להיפך.

דוד המלך רגל רביעי במרכבה

כתוב בזוהר הקדוש שארבעה רגלי המרכבה העליונה הם אברם יצחק ויעקב ודוד דוד זכה להיות רגל רביעי במרכבה בזכות ששתק בשעה ששמעי בן גרא ביזה אותו וקילל אותו

לולי תורתך שעשועי אז אבדתי בעוניי

ודוד המלך מעיד על עצמו שהדבר היחיד שהחזיק אותו אחרי כל הצרות

שהיה לו וכל הרדיפות זה הלימוד תורה לולי תורתך שעשועי אז אבדתי בעוניי.

שגיאות מי יבין מנסתרות נקני גם מזדים חשוך עבדיך וניקתי מפשע רב

דוד המלך אומר שגיאות מי יבין מנסתרות נקני גם מזדים חשוך עבדיך וניקתי מפשע רב, אומר הבן איש חי הטבע בעולם שבא עני לבקש צדקה אם מבקש דבר גדול אין נותנין לו אבל אם מבקש מעט נותנין לו משל לעני שדפק בדלת של עשיר אחד שהיה קמצן גדול אמר לו בבקשה אתה יכול להביא לי בצל העשיר אמר כן ודאי בצל אני יתן לך אחרי שנתן לעני את הבצל והעני אכל את הבצל ביקש העני לחם כדי להעביר את החריפות של הבצל והעשיר נתן לו ואחרי שאכל את הלחם ביקש העני מים להעביר את היובש בגרון אחרי שאכל ככר לחם ונתן לו ובסוף נתן לו העשיר גם בצל גם לחם וגם מים כך דוד המלך שבא לבקש מהקב"ה בהתחלה אמר שגיאות מי יבין רבש"ע תמחל לי על השגיאות ואחר כך הוסיף עוד קצת מנסתרות נקני ואחר כך הוסיף עוד קצת גם מזדים חשוך עבדיך גם מה שעשיתי במזיד תמחל לי ואחר כך הוסיף וניקתי מפשע רב תמחל לי גם על הפשעים שפשעתי לפניך.

"פיתחת שקי ותאזרני שמחה"

דוד המלך אומר בתהילים "פיתחת שקי ותאזרני שמחה" ואומר רבינו הקדוש רבי ישראל הבעל שם טוב שלפני שהקב"ה מוריד את הנשמה לעולם הזה הקב"ה מכניס את הנשמה לאיזה חדר שהוא מלא בשקים ובכל שק יש כל מיני דברים יש זמן של שמחה ויש זמן של הצלחה אבל יש גם זמן של עצבות ויש זמן של הפסד ויש זמן של ייסורים, ואז הקב"ה אומר לנשמה תבחר מה אתה רוצה ואז הנשמה מסתכלת ובודקת ובחרת לעצמה את השק ומה יש בשק כל החיים של האדם בעולם הזה, ויש זמנים שיש חוסר לאדם והאדם מסתכל על אדם אחר ורואה איך שהוא מצליח ואיך יש לו ברכה גדולה ופרנסה גדולה ואז האדם נכנס בו עצבות אבל הקב"ה אומר לאדם הרי אתה יודע שבכל שק יש דברים טובים ודברים רעים ואם תיפתח את השק של החבר שלך אתה תיראה לא רק את הברכה שלו אלא תיראה גם את הצער והייסורים שמסתתרים שם ושאתה תיראה את

הצער של אותו אדם אתה תיפתח את השק שלך ותיראה שמה שיש לך בשק זה מה שאתה בעצמך בחרת לפני שירדת לעולם וזה הטוב ביותר בשבילך ואז יהיה לך שמחה גדולה וזה מה שאמר דוד המלך פיתחת שקי ותאזרני שמחה שאני יפתח את השק שלי אז אני יתמלא בשמחה שכל מה שהקב"ה הביא לי גם הטוב וגם מה שניראה לא טוב זה הכי טוב שיש בעולם בשבילי.

ואני בחסדיך בטחתי יגל ליבי בישועתך

דוד המלך אומר למה זכיתי לכל הניסים כי בטחתי רק בחסדיו של בורא עולם ואני בחסדיך בטחתי יגל ליבי בישועתך אל תבטח בבשר ודם אלא תבטח רק בבורא עולם ואז תזכה.

גם את האריה ואת הדוב היכה עבדך

הגמרא מספרת על גוליית הרשע- שהיה גיבור גדול והיה גובהו 6 אמות והיה גוליית מחרף ומגדף את בורא עולם, ודוד גם אחרי ששמואל משח אותו למלך המשיך להיות רועה צאן כי פחד משאול, ושאול היה עדיין מלך ישראל ושלח גוליית לשאול במקום שכל העם יצאו למלחמה תבחר אדם אחד שיבוא להילחם כנגדי אם אני ינצח אותו כל עם ישראל יהיו עבדים לפלשתים ואם אחד מכם ינצח אותי כל פלישתים יהיו עבדים לעם ישראל וכולם פחדו להילחם בגוליית שהיה גיבור גדול וכל גופו לבש שריון מברזל מכף רגל ועד ראש והיה שאול אומר מי שינצח את גוליית אני יתן לו את הבת שלי שתתחתן איתו ואני יתן לו הרבה כסף וזהב וכולם פחדו עד ששמע דוד הלך דוד אצל שאול המלך וא"ל גם את האריה ואת הדוב היכה עבדך והלביש שאול את הבגדי שריון שלו לדוד ופתאום נעשה נס ודוד שהיה נמוך קומה בגד השריון נעשה במידה של דוד ופתאום נעשה שאול צר עין על דוד שראה כך דוד אמר אני לא צריך את בגדי השריון האלו פשט אותם ולקח דוד חמישה חלוקי נחל ויצא להילחם בגוליית שראה גוליית את דוד אמר לו וכי הכלב אני שמגרשים אותו במקלות לקח דוד את החמישה אבנים חלוקי נחל וזרק על המצח של גוליית ואומר המדרש שכל האבנים היו מריבות בניהם מי יהרוג

את גוליית והיה אומר דוד שמע ישראל ה' אלוקי ה' וזרק כל חמשת האבנים ושאמר אחד נעשה נס וכל החמישה אבנים נעשו אבן אחת ופגעו במצח של גוליית ונעשה נס והאבן חדר את הברזל והרג את גוליית ונפל גוליית על פניו ודוד חתך את ראשו והיה מסתובב בכל ארץ ישראל להראות שאותו אחד שקילל את הקב"ה תראו מה סופו.

מזמן אברהם אבינו ועד זמן של דוד המלך היו עושים ברית מילה על ידי אבן

והמדרש אומר שמזמן אברהם אבינו ועד זמן של דוד המלך היו עושים ברית מילה על ידי אבן שהיו מחדדים את האבן ואם האבן מלים את התינוק כמ"ש בתורה על ציפורה ותיקח צור ותכרות עורלת בנה וכן הקב"ה אמר ליהושע עשה לך חרבות צורים מה זה צור זה אבן אבל מזמן של דוד עושים ברית בסכין מברזל ולא באבן והסיבה לכך אומר המדרש שהטבע בעולם שברזל יותר חזק מהאבן אבל דוד ביקש מהשר של הברזל שהאבן יחדור את הברזל וא"ל ואם תסכים אז מהיום יעשו ברית בסכין ולא באבן והסכים וכך מת גוליית.

דוד המלך הורג את גוליית הרשע

בנביא בספר שמואל שם מסופר על גוליית מלך פלישתים שהיה מחרף ומגדף את שמו של בורא עולם, וגוליית היה גבוה מאוד והיה גיבור גדול, וגוליית שלח לשאול המלך תבחר אדם אחד שיבוא להילחם בי ואם אני ינצח אותו כולכם תהיו עבדים שלי ואם הוא ינצח אותי כל חיילי יהיו עבדים שלכם, וגוליית היה גיבור גדול והיה לבוש כולו מכף רגל ועד ראש בשריון של ברזל ואפילו אבנר בן נר שהיה שר הצבא של שאול המלך שהיה גיבור גדול עד שאמרו בגמרא שאבנר בן נר אמר אם היה יד אחיזה לכדור הארץ הייתי עוצר את הגלגל רואים שהיה גיבור גדול אבל בכל זאת אבנר בן נר פחד להילחם בגוליית ושאול המלך אמר מי שיסכים ללכת להילחם בגוליית וינצח אותו אני יתן לו את הבת שלי לאשה, ובא דוד לשאול המלך ואמר לו אני מסכים ללכת להילחם בגוליית הרשע שאל שאול את דוד איזה כלי מלחמה יש לך? אמר לו יש לי חמישה חלוקי נחל, דוד מספר לשאול שהוא רועה צאן והרג אריה ודוב, גם את הארי ואת הדוב היכה עבדיך ויאמר דוד ה' אשר

הצילני מהארי ומהדוב יצליני מיד הפלישתי הזה.

ולשאול היה אפוד שריון מברזל והוריד שאול את השריון ברזל והלביש את דוד ודוד היה נמוך קומה והשריון של שאול היה גדול עליו ושאול פתאום רואה שנעשה נס והשריון נעשה בדיוק בגודל של דוד אבל דוד מרוב שהיה כחוש לא היה יכול ללכת עם השריון ברזל שהיה כבד מאוד והוריד דוד את השריון ויצא עם מקלו וחמישה אבנים חלוקי נחל להילחם בגוליית ושראה גוליית את דוד צחק ואמר וכי אני כלב שמגרשים אותי במקלות את זה בחרתם שיבוא להילחם בי? ודוד המלך דיבר עם המלאך שממונה על הברזל ואמר לו הטבע בעולם שהאבן לא חודרת את הברזל אבל אם אתה תפעל שהאבן יחדור את הברזל אני יתן לך שכר שמכאן ואילך שכל יהודי שיעשו לו ברית מילה יעשו בסכין מברזל שעד זמן של דוד המלך היו עושים ברית עם אבן כמו שכתוב אצל ציפורה אשת משה ותיקח צור ותיכרות עורלת בנה ובאמת כך היה דוד זרק את האבן ופגעה האבן במצח של גוליית והאבן חדרה את הברזל והרגה את גוליית והטבע בעולם שמי שמקבל מכה הוא נופל לאחוריו אבל כאן גוליית נפל על פניו ולא על אחוריו ואמרו חז"ל שמכיון שגוליית היה גבוה מאוד הקב"ה לא רצה להטריח את דוד המלך ולכן גוליית נפל על פניו ולא על אחוריו.

וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל הַפְּלִשְׁתִּי אַתָּה בָּא אֵלַי בְּחֶרֶב וּבַחֲנִית וּבְכִידוֹן וְאָנֹכִי בָּא אֵלֶיךָ בְּשֵׁם ה' צְבָאוֹת אֱלֹהֵי מַעַרְכוֹת יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר חֵרַפְתָּ. הַיּוֹם הַזֶּה יְסַגֶּרְךָ ה' בְּיָדִי וְהִכִּיתִךָ וַהֲסִרֹתִי אֶת רֹאשְׁךָ מֵעָלֶיךָ וְנָתַתִּי פֶּגֶר מַחֲנֵה פְלִשְׁתִּים הַיּוֹם הַזֶּה לְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּלְחַיַּת הָאָרֶץ וְיֵדְעוּ כָּל הָאָרֶץ כִּי יֵשׁ אֱלֹהִים לְיִשְׂרָאֵל. וְיֵדְעוּ כָּל הַקָּהָל הַזֶּה כִּי לֹא בְחֶרֶב וּבַחֲנִית יְהוֹשִׁיעַ ה' כִּי לַה' הַמִּלְחָמָה וְנָתַן אֶתְכֶם בְּיָדֵנוּ.

ומאותו זמן שהרג דוד את גוליית היו אומרים היכה שאול באלפיו ודוד ברבביותיו ומאותו יום קינא שאול בדוד והיה שאול מבקש להרוג את דוד.

שאול המלך הרג את כל נוב עיר הכהנים בגלל שסייעו לדוד

שאול המלך ביקש להרוג את דוד ודוד היה בורח והגיע דוד לנוב עיר הכהנים והגיע אל אחימלך הכהן ולא

ידע אחימלך הכהן שדוד בורח משאול שאל אותו מה אתה עושה כאן חתן המלך? א"ל אני בא בשליחות חשובה אבל עכשיו אני רעב שלא לקחתי צידה לדרך ואני מבקש לאכול נתן לו לאכול מלחם הפנים א"ל לא לקחתי איתי חרב יש לך נתן לו חרב א"ל תישאל באורים ותומים לאן אני יילך? בא דואג האדומי וסיפר לשאול שאחימלך משתף פעולה עם דוד ואז כעס שאול וציווה להרוג את כל נוב עיר הכהנים, א"ל הקב"ה לדוד בגללך נהרגו כל תושבי נוב עיר הכהנים עד מתי יהיה עוון זה בידיך? יכלה זרעך או תמסד ביד אוייב א'ל ימסר ביד אוייב, יום אחד הלך דוד לצוד בא השטן נדמה לו כצבי והיה השטן בורח בדמות צבי עד שהביא את דוד לפשליתים והיה מלך פלישתים אח של גוליית קראו לו ישבי אמר זה שהרג את אחי תפס את דוד כפת אותו והניח אותו מתחת לרחיים שטוחנים הזיתים נעשה נס ונפער בור תחתיו ולא מת דוד תרחיב צעדי תחתי ולא מעדו קרסולי, אותו יום היה ערב שבת ואבישי בן צרויה היה חופף ראשו מהחבית מים וראה כתמים של דם בחבית מים, מיד עזב את המרחץ רץ לבית של דוד ולא מצא אותו מיד הבין שדוד שרוי בצער רכב על הפרידא של דוד וקפצה לו הדרך והגיע לפלשתים וכשראה ישבי את אבישי בן צורייה שהיה גיבור גדול אמר עכשיו יבואו שניהם כדי להרוג אותי מה עשה זרק את דוד כלפי מעלה ונעץ חרב בקרקע וכשירד על הקרקע ינעץ דוד בחרב וימות מה עשה אבישי בן צורייה אמר שם השם המפורש והעמיד את דוד באוויר.

דוד שאל את הקב"ה מפני מה אומרים אלוקי אברהם אלוקי יצחק ואלוקי יעקב, ואין אומרים אלוקי דוד?

הגמרא במסכת סנהדרין קז א אומרת אמר רב יהודה: אמר רב: לעולם אל יביא אדם עצמו לידי ניסיון, שהרי דוד מלך ישראל הביא עצמו לידי ניסיון, ונכשל, אמר לפניו: ריבונו של עולם, מפני מה אומרים אלוקי אברהם אלוקי יצחק ואלוקי יעקב, ואין אומרים אלוקי דוד? אמר: לו הקב"ה לדוד הם האבות התנסו, עברו ניסיונות ועמדו בהם, ואתה לא עברת ניסיונות, אמר לפניו: ריבונו של עולם, בחנני ונסני, שנאמר: תהלים פרק כו פסוק ב 'בְּחָנֵנִי ה' וְנַסֵּנִי צרופה (צָרְפָה) כִלְיוֹתַי וְלִבִּי', אמר לו הקב"ה לדוד אני אנסה אותך

ואעשה לך מעשה, להם לא הודעתי על הניסיון ואילו לך אני מודיע שאני מנסה אותך בדבר ערוה, מיד: שמואל ב פרק יא פסוק ב 'וַיְהִי לְעֵת הָעֶרֶב וַיָּקָם דָּוִד מֵעַל מִשְׁכָּבוֹ וַיִּתְהַלֵּךְ עַל גַּג בֵּית-הַמֶּלֶךְ וַיַּרְא אִשָּׁה רֹחֶצֶת, מֵעַל הַגָּג וְהָאִשָּׁה טוֹבַת מַרְאֶה מְאֹד', והיינו דכתיב (=וזהו שכתוב): 'בָּחַנְתָּ לִבִּי פָּקַדְתָּ לַיְלָה צְרַפְתַּנִי בַל-תִּמְצָא זַמֹּתִי בַּל-יַעֲבָר-פִּי', אמר דוד: הלוואי והיה זמם בפיו של שונאי, כלומר בפיו של דוד בלשון סגי נהור, ולא הייתי אומר דבר זה, על הניסיון.

כתוב במדרש הו"ד באלשיך על שמואל ב פרק י"ב פסוק א וכן בריא"ף על עין יעקב סנהדרין ק"ז ד"ה מפני רצה דוד לשלוף את חרב גלית מתערה ולכרות שלאחר הקרב בין דוד וגוליית רצה דוד להפשיט את גלית המת מהשריון שעטה, אך לא ידע כיצד לעשות זאת. אוריה, שעדיין היה גוי באותה תקופה וטרם התגייר, הסכים לעשות זאת בתנאי שתינתן לו אשה מישראל, ודוד הסכים לכך. אותה אשה הייתה בת שבע, שלכתחילה הייתה ראויה לדוד, כאמור במדרש. לכן אמר דוד "אֵשֶׁת אוּרִיָּה הַחִתִּי,

הקב"ה שלח את נתן הנביא להוכיח את דוד ואמר לדוד את משל משל כיבשת הרש

ואנחנו רואים שהקב"ה שלח לדוד את נתן הנביא (עי' שמואל ב פרק יב) ואמר נתן הנביא לדוד המלך משל לעשיר אחד שהיה לו שכן עני ולעשיר היו הרבה צאן ובקר ולעני היה רק כבשה אחת ויום אחד בא אורח לעשיר ומה עשה העשיר לקח את הכבשה היחידה של השכן שלו העני ושחט אוצה ונתן לאורח שלו לאכול שאל נתן הנביא את דוד מה דינו של אותו עשר? מיד אמר דוד בן מוות האיש ההוא זה שיש לו הרבה צאן ובקר ובכל זאת לוקח את הכבשה היחידה של השכן שלו העני בן מוות האיש ההוא מיד אמר נתן הנביא לדוד אתה האיש אתה לקחת את אשתו של אוריה החיתי, ומיד אמר דוד המלך חטאתי לה'.

וכאן לכאורה ניראה שדוד המלך חטא בחטא חמור מאוד באשת אשת, ודוד שלח איגרת לשר הצבא יואב בן צורייה שישים את אוריה החיתי בקו הראשון של המלחמה שבטוח הוא ימות, אבל הגמרא אומרת שאוריה החיתי היה מורד במלכות והיה חייב מיתה ולכן דוד שלח שישימו אותו

בקו הראשון של המלחמה כדי שימות, והגמרא אומרת כל האומר דוד חטא אינו אלא טועה כי כל היוצא למלחמה גט כריתות היה כותב לאשתו, כל מי שהיה יוצא למלחמה היה נותן לאשתו בצנעא גט ומגרשה שמא אם לא יחזור מהמלחמה אז כדי שלא תישאר עגונה היה כותב גט לאשתו ומגרשה בצנעא ואם היה חוזר מהמלחמה בשלום, היה מקדש אותה שוב פעם מחדש.

"וחטאתי נגדי תמיד"

ודוד המלך עשה תשובה תהילים נא ה "וחטאתי נגדי תמיד" והקב"ה מחל לו את העוון וזכה דוד להיות רגל רביעי במרכבה העליונה אברהם יצחק ויעקב ודוד, הרי היו הרבה צדיקים משה ואהרון יוסף הצדיק ורק דוד ניבחר להיות רגל רביעי במרכבה העליונה וזכה דוד להיות מלך המשיח.

דוד ביקש מהקב"ה תן לי סימן שמחלתי לי על העוון

דוד המלך ביקש מהקב"ה עשה עמי אות לטובה ויראו שונאי ויבשו תעשה לי סימן שמחלתי לי על העוון אמר לו הקב"ה לך אני לא יראה אבל בחיי שלמה בינך אני יראה לכולם שמחלתי לך על העוון ובשעה שסיים שלמה לבנות את בית המקדש בא שלמה להיכנס לבית המקדש והשערים של בית המקדש נדבקו זה לזה והיה שלמה עומד ומתפלל שהשערים יפתחו כדי שיהיה אפשר להיכנס ולא נענה שלמה המלך עד שאמר לקב"ה בעבור דוד עבדיך אל תשב פני משחך באותה שעה שהזכיר שלמה את דוד מיד נפתחו השערים ובאותה שעה ידעו כולם שהקב"ה מחל לדוד המלך.

חושי הארכי היה רעו של דוד המלך

הגמרא מספרת על חושי הארכי שהיה חברו וריעו של דוד המלך, ולמה זכה חושי הארכי להיות קרוב לדוד המלך? שבשעה שאל דוד את חושי הארכי אם אני נשוב בתשובה האם הקב"ה ימחל לי על העוון? אמר לו חושי הארכי לדוד כן אם תעשה תשובה ה' ימחל לך על העוון, אמר לו חושי הארכי לדוד הרי אתה עכשיו בורח מאבשלום בינך שרוצה להרוג אותך אבל למה אתה בורח הרי אתה יותר חזק ויותר גיבור ממנו אלא אתה בורח כי אתה לא רוצה להרוג אותו ולכן אתה לא רוצה להילחם נגדו אלא אתה מעדיף לברוח כי אבא אוהב את בנו וגם שהבן רוצה להרוג את אבא שלו הרחמים של

האבא על בנו הם גדולים ואם אתה נוהג כך עם הבן שלך אבשלום אחרי שעשה לך כל כך הרבה רע אז כל שכן שאבא שבשמים ימחל לך ויסלח לך גם שעשית לו רע כי אין שום דבר בעולם שיוכל לכבות את אהבת האבא לבנו, וכששמע דוד את דבריו של חושי הארכי השתכנע שה' יקבל את תשובתו ומאותו רגע דוד המלך נעשה ראש לחוזרים בתשובה ואמר לב טהור ברא לי אלוקים ורוח נכון חדש בקרבי.

שיהשב לו כאילו עוסק בנגעים ואהלות

הגמרא אומרת שדוד המלך ביקש מהקב"ה רבש"ע שכל מי שעוסק בקראית תהילים שהקב"ה יחשיב לו כאילו עוסק בנגעים ואהלות בהלכות הכי קשות והקב"ה קיבל דבריו של דוד.

דוד למה אתה מתגאה אני משבחת את הקב"ה יותר מימך ובכל יום על כל שבח אני ממשילה 3000 אלפים משלים

המדרש מספר שאחרי שדוד סיים לכתוב את ספר התהלים זחה עליו דעתו נתגאה דוד בליבו ואמר מי כתב שירות ותשבחות לקב"ה יותר ממני? התגלתה לדוד צפרדע אחת ואמרה לו דוד למה אתה מתגאה אני משבחת את הקב"ה יותר מימך ובכל יום על כל שבח אני ממשילה 3000 אלפים משלים.

דוד אומר רבש"ע לי נאה לברך שנאמר כוס ישועות אשא ובשם ה' אקרא

הגמרא אומת שלעתיד לבוא בזמן שיבוא מלך המשיח הקב"ה עושה סעודה גדולה לצדיקים והקב"ה אומר לאברהם שיברך על כוס יין ואומר אברהם אני לא ראוי כי יצא ממני ישמעאל והקב"ה אומר ליצחק ויצחק אומר אני לא ראוי כי יצא ממני עשיו והקב"ה אומר ליעקב ויעקב אומר אני לא ראוי שנשאתי שני אחיות והתורה אסרה והקב"ה אומר למשה רבינו ומשה אומר אני לא ראוי שלא זכיתי להיכנס לארץ ישראל לא בחיי ולא במותי עד שדוד אומר רבש"ע לי נאה לברך שנאמר כוס ישועות אשא ובשם ה' אקרא.

רק בכח התורה הקדושה לשנות את המידות הרעות

מסופר בנביא על יואב בן צרויה שהיה שר הצבא של דוד המלך ועל אבנר בן

נר שהיה שר הצבא של שאול המלך ואחרי שהתבטלה מלכות שאול בא אבנר לדוד ואמר לו אדוני המלך עד היום הייתי אוייב שלך אבל מהיום אני רוצה לעשות אתך שלום ולהיות שר הצבא שלך הסכים דוד המלך וקיבלו בסבר פנים יפות ואחר כך אבנר נפגש עם יואב בן צרויה ושניהם היו תלמידי חכמים ושאל יואב את אבנר בן נר אשה שהיא גידמת שאין לה ידים איך היא יכולה לעשות חליצה? כתוב בתורה שיהודי שנפטר ולא היו לו ילדים אז אח של הנפטר יכול להתחתן איתה כדי להקים זרע לאחיו ואם הוא לא רוצה להתחתן איתה אז היא עושה חליצה ונפטרת ממנו ואיך היא עושה חליצה? ואשה שהיא גידמת איך היא תעשה חליצה? אז אבנר התכופף כדי להראות לו איך היא תעשה חליצה ואז יואב שלף את החרב שלו ונעץ באבר בן נר הגמרא אומרת שאבנר בן נר היה גיבור גדול עד שאמר אם היה לכדור הארץ מקום לאחוז בו הייתי עוצר את הגלגל בכוחי אבנר בן נר היה גיבור גדול ובשעה שהוא היה גוסס לאחר שיואב נעץ בו את בחרב אז כבנר תפס את יואב בשתי ידיו וביקש להרוג אותו ולעשות בו נקמה על זה שנעץ בו חרב ואז באו כל בני ישראל לאבנר ואמרו לו בבקשה ממך תעזוב את יואב כי אם תהרוג אותו אז לא יהיה מי שיגן עלינו ויבואו הגויים וילחמו בנו ולא ישאר בנו כלום אמר להם אבנר אבל אני רוצה להינקם ממנו מה שעשה לי אמר לו תתבע אותו בבית דין של מעלה בשמים אבל כאן אל תהרוג אותו כדי שיהיה מי שילחם ויגן עלינו כששמע כך אבנר הניח את יואב ועזב אותו הגמרא אומרת רואים אנו מי היה יכול להתגבר על המידות שלו שיכול לעשות בו נקמה שכבר תפוס הוא בידו אבל בשביל עם ישראל הוא מתגבר על מידותיו ועוזב אותו רק מי שלמד תורה יש לו כח להתגבר על מידותיו. רק בכח התורה להפוך רע לטוב.

דוד המלך אומר שבטך ומשענתך המה ינחמוני

המכות בשבט מוכיחות שהקב"ה משגיח עלי ולא עזב אותי ליד המקרה, ולא כמו הנחש שהקב"ה נתן לו הכל כדי להרחיק אותו ממנו שלא יתפלל לפניו.

הנשמה של דוד המלך כוללת בתוכה כל נשמות ישראל

רבינו האר"י הק' כותב שדוד המלך משיח ה', לכל יהודי יש קשר רוחני

לדוד המלך שהנשמה של דוד המלך כוללת בתוכה כל הנשמות של עם ישראל.

דוד בורח אל אָכִישׁ מלך גת

דוד רואה את מבטי הקנאה של דואג האדומי ומבין שמדואג לא יצא טוב. דוד המאויים על ידי שאול, בורח בלית ברירה אל אכיש מלך גת.

במדרש שוחר טוב מובא: שאמר דוד לפני הקב"ה: ריבונו של עולם, כל מה שעשית בעולמך יפה מן הכל, חוץ מהשטות. מה הנאה יש בשטות? אדם מהלך בשוק וקורע את בגדיו והתינוקות משחקים ורצים אחריו, והעם משחקים לפניו. וכי זה נאה לפניך? אמר לו הקב"ה לדוד: דוד, על שטות אתה קורא תיגר? חייך שתצטרך לו. ואמנם נצרך דוד להעמיד פנים כשוטה אצל אכיש מלך גת 'כשהגיע דוד לגת חשדו בו שהוא מרגל, שהרי לא יתכן שאדם הנחשב בעיני העם כגדול וגיבור יותר משאול המלך, יברח מפניו. "וַיֹּאמְרוּ עַבְדֵי אָכִישׁ אֵלָיו: הֲלוֹא זֶה דָּוִד מֶלֶךְ הָאָרֶץ! הֲלוֹא לָזֶה יַעֲנוּ בַמְּחֹלוֹת לֵאמֹר: הִכָּה שָׁאוּל בַּאֲלָפָיו וְדָוִד בְּרִבְבֹתָיו"! ועוד מובא במדרש שוחר טוב: באותה שעה אמר לו הקב"ה: דוד, אצל אכיש אתה הולך? אתמול הרגת את גָּלְיָת והלכת היום אצל אֶחָיו וחרבו בידך, ואֶחָיו שומרי ראשו של אכיש? הרי עדיין לא נסתפג דמו של גָּלְיָת. כיון שבא דוד אל גת באו אצל אכיש מלכם ואמרו לו: נהרוג את דוד שהרג את אחינו. אמר להם אכיש: וכי לא מלחמה הייתה? אמרו לו: אם כך עמוד מכסאך, שהמלכות לדוד. באותה שעה נתיירא דוד "וַיָּשֶׂם דָּוִד אֶת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה בִּלְבָבוֹ, וַיִּירָא מְאֹד מִפְּנֵי אָכִישׁ מֶלֶךְ גַּת."לְדָוִד בְּשַׁנּוֹתוֹ אֶת טַעְמוֹ לִפְנֵי אֲבִימֶלֶךְ וַיְגָרְשֵׁהוּ וַיֵּלַךְ" (תהלים לד)

ה"שיגעון"

בראות דוד את גודל הסכנה הצפויה לו, במיוחד כאשר חרב גָּלְיָת הייתה מצויה עמו, החליט ל"שנות את טעמו" ולהשתמש בשיגעון מדומה כדי להיחלץ מצרתו. "וַיִּתְהוֹלֵל בְּיָדָם" והיה דוד כותב על הדלתות: אכיש מלך גת מחוייב לי מאה ריבוא ואשתו חמישים, והיה מוריד את רירו אל זקנו ומתנהג כשוטה.

הרד"ק מביא מהמדרש: שאשתו ובתו של אכיש מלך גת היו משוגעות וצועקות ומשטות מבפנים, ודוד צועק ומשטה מבחוץ. אמר להם אכיש: חסר שוטים אני? "חֲסַר מְשֻׁגָּעִים אָנִי, כִּי הֲבֵאתֶם אֶת זֶה לְהִשְׁתַּגֵּעַ עָלָי?" באותה

שעה שמח דוד שמחה גדולה, שיש שִׂטוּת בעולם והועילה לו השטות וניצל.

הוֹדִעֵנִי ה' קִיצִי וּמִידַּת יָמַי מַה הִיא:

הגמרא במסכת שבת (שבת ל, קהלת רבה ה, רות רבה) מספרת שדוד המלך היה משתוקק לדעת מתי ימות. אמר לפני הקב"ה: "הוֹדִיעֵנִי יְיָ קִצִּי, וּמִדַּת יָמַי מַה הִיא? אֵדְעָה מֶה חָדֵל אָנִי" אמר לו הקב"ה: גזירה היא מלפני, שאין מודיעים קיצו של בשר ודם. הוסיף דוד וביקש: הודיעני לפחות את היום בשבוע שבו אמות. אמר לו הקב"ה: בשבת תמות. הצטער דוד ולא רצה למות בשבת, שבו המת מוקצה ויישאר מונח כך עד לאחר השבת ללא קבורה. לכן ביקש שיוסיף לו הקב"ה יום נוסף, כדי שימות ביום ראשון. אמר הקב"ה: כבר הגיעה מלכות שלמה בנך, ואין מלכות נוגעת בחברתה אפילו כמלוא נימה. אמר דוד: אם כן תפחית לי יום מחיי, שאמות ביום שישי. אמר לו הקב"ה: "כִּי טוֹב יוֹם בַּחֲצֵרֶיךָ מֵאָלֶף בָּחַרְתִּי הִסְתּוֹפֵף בְּבֵית אֱלֹהָי". (תהילים פד, יא) - טוב לי יום אחד שאתה יושב ועוסק בתורה, יותר מאלף עולות שעתיד שלמה בנך להקריב לפני על גבי המזבח!

ראה דוד כי אין חכמה ואין תבונה ואין עצה נגד רצון ה', מה עשה? כל יום השבת היה יושב ועוסק בתורה בלי הפסקה, כיון שהתורה מגינה על האדם, ובשעה שאדם עוסק בתורה, אין מלאך המות יכול לשלוט עליו. כאשר תמה השבת, היה דוד המלך עורך סעודה של שמחה והודיה לבורא עולם שהוסיף לו שבוע נוסף של חיים (לכן סעודה רביעית, סעודת "מלווה מלכה" במוצאי שבת קודש, נקראת על שמו של דוד המלך: "דא היא סעודתא דדוד מלכא משיחא").

כאשר הגיע עתו של דוד המלך להיפטר מן העולם, הייתה זו שבת שחל בה חג השבועות. עמד מלאך המות מנגדו, ולא היה יכול ליטול את נפשו, כיון שלא הפסיק רגע אחד מלימוד התורה. אמר, מה אעשה לו? היה לו לדוד גן מאחורי ביתו, הלך מלאך המות ונענע את האילנות. חשב דוד שבא איזה אדם לקטוף בשבת, והלך להוכיחו כשעדיין פיו לא פוסק מלימוד התורה. אך כשעלה במדרגות לגן, נשמטה המדרגה מתחתיו. נשתתק דוד מלימודו לרגע אחד, ואז מיד עלתה נשמתו לגנזי מרומים.

כיון שנפטר דוד המלך בשבת, הייתה גופתו מוטלת, ולא ידעו כיצד לנהוג בה, שהרי היא אסורה בטלטול. שלח שלמה בנו לבית המדרש לשאול: אבא מת ומוטל בחמה, מה אעשה? שלחו לומר לו: הנח על אביך כיכר לחם או תינוק, ואז תהיה הגופה מותרת בטלטול. מה עשה שלמה, קרא לנשרים ופרסו עליו כנפיהם, כדי שלא תיקוד עליו השמש.

כל מי שעוסק בתורה יש לו חרות ממלאך המוות

כתוב חרות על הלוחות אל תיקרא חרות אלא חרות שכל מי שעוסק בתורה יש לו חרות ממלאך המוות, הגמרא מספרת על רבי חייא שהגיע זמנו למות מן העולם והיה לומד תורה ומלאך המוות לא יכל לקחת את נשמתו וכך היה מלאך המוות עומד בצער במשך כמה ימים עד שיום אחד מלאך המוות התחפש לעני ודפק בדלת וביקש לאכול ונתן לו רבי חייא כיכר לחם והתגלה מלאך המוות לרבי חייא א"ל רבי למה על העני אתה מרחם ועלי אתה לא מרחם ולא נותן לי לקחת את נשמתך ויש לי צער גדול ואני צריך לעשות את השליחות שציווה עלי בורא עולם ונתן לו רבי חייא שיקח את נשמתו.

אבא מת והכלבים של בית אבא רעבים

הגמרא (שבת ל ב) מספרת שדוד מת ביום שבת ושלמה הלך לחכמים ואמר להם אבא מת והכלבים של בית אבא רעבים מה לעשות? א"ל קח כיכר לחם ותניח על המיטה ותוכל להכניס את המיטה לבית, אומר הבן איש חי אמר שלמה אבא מת הרבה אוייבים היו לו וחשש שלמה כמו דיברו לשון הרע על אבא דוד כך ידברו עלי הרואה כלבים נובחים בחלום סימן שמדברים עליו לשון הרע, אמרו לו חכמים תניח כיכר לחם לך תן להם קצת מתנות לשונאים שלך ויפסיקו לדבר עליך לשון הרע עמד שלמה וכתב פסוק אם רעב שונאך האכילהו לחם מי שעשה לך רע תחזיר לו טוב ותשבור את השנאה שלו וכך יפסיק לדבר עליך לשון הרע

יומם יצווה ה' חסדו ובלילה שירה עימי

דוד המלך אומר יומם יצווה ה' חסדו ובלילה שירה עימי יומם אומר הזוהר הק' זה שבת קודש שהקב"ה גילה לדוד שימות בימות שבת הוא הודה לו על החסד שעשה איתו ובמוצ"ש היה שר לקב"ה שהוא לא מת באותה שבת

זה הפירוש יומם שבת יצווה ה' חסדו ובלילה במוצ"ש שירו עימי.

ספר תהלים נאמר על ידי עשרה צדיקים

הגמרא אומרת בבא בתרא טו א שספר תהלים נאמר על ידי עשרה צדיקים אדם הראשון, מלכי צדק, אברהם אבינו, משה רבינו, הימן, ידותון, אסף, שלושת בני קורי אסיר אלקנה ואביאסף מכולם ואף על פי שעשרה צדיקים אמרו ספר תהלים, לא נתקן אלא ע"י דוד מלך ישראל.

משל למה הדבר דומה: לחבורה של אנשים המבקשים לומר הימנון למלך, אמר להם המלך: כולכם נעימים, כולכם חסידים, כולכם משובחים לומר הימנון לפני, אלא איש פלוני יאמר בשם כולכם, כי קולו ערב. כך בשעה שביקשו עשרה צדיקים לומר ספר תהלים, אמר להם הקב"ה: כולכם נעימים וחסידים ומשובחים לומר לפני, אך דוד יאמר בשם כולכם, כי קולו ערב - כי הוא נְעִים זְמִרוֹת יִשְׂרָאֵל.

ספר תהלים מדבר על כל הזמנים

במדרש "שוחר טוב" י"ח מובא: "כל מה שאמר דוד בספרו, כנגדו וכנגד כל ישראל אמָרו וכנגד כל העתים אמָרו". מובא ב"ישמח ישראל" פרשת עקב: שדוד המלך היה נשמת כלל ישראל, והיה עושה ספר תהלים עבור כל סוגי בני אדם, וכולם יכולים למצוא את עצמם בספר בתהלים, עד ביאת הגואל.

הרד"ק (דברי הימים א טז לו) הו"ד ב"מאור ושמש" פרשת משפטים מביא: דוד המלך היה מתפלל על כל העניינים שצריכים ישראל עד ביאת משיחנו. על החולים שיתרפאו, על הבריאים שלא יחלו, ועל פרנסתם שיתברכו ולבטל מהם כל גזירות קשות.

השל"ה הקדוש כותב (הו"ד בתהלה לדוד לרבי אברהם מוסיאפיה זצ"ל) וז"ל מי שנפשו חשקה להדבק בו יתברך ובשבחיו, אז ידבק עצמו בספר תהלים.

המרח"ו - רבי חיים ויטל זצוק"ל קיבל מרבו האר"י זצוק"ל: (הו"ד בילקוט מעם לועז תהילים הקדמה עמ' 10) קבלה מפי הרב, שאם תהיה לאדם צרה גדולה יתענה יום או יומיים או ג' ימים ויקרא בכל יום ספר תהלים בכוונה וינצל.

פלא יועץ (מערכת תהילים): קבלה מאנשי שם הקדושים, שמי שיש לו איזה דוחק השעה או צער שהוא, מהלך בדרך או עובר בים או בנהרות יקרא כל התהלים בכל יום בלי הפסק בכונה והכנעה, ויראה נפלאות וזה בדוק ומנוסה.

הרב בעל ה"חקרי לב "זצ"ל: (הו"ד בקנאת ציון בסוף הספר טו ב) בכל עת צרה של יחיד ורבים - לא היה מסדר שום תפילה, אלא היה קורא ספר תהלים פעמים רבות בכוונת הלב, והיה אומר: דוד המלך עה"ש, הוא יהיה לי לפה להמליץ לפני אבינו שבשמים, והיה נענה.

רבינו מוהר"מ מרימנוב זיע"א: הו"ד בספר רחמי האב אות נ"ז האומר שלוש פעמים תהלים ביום אחד, הוא כחרב וחנית נגד יצר הרע (תהלים מקדש מעט).

בקונטרס האשל בתהילים "מקדש מעט" מובא: כי האומר ג' פעמים קבלה מרבנו אלימלך מליזענסק, כי האומר ביום אחד שלוש פעמים את כל ספר התהילים, הוא חשוב כתענית משבת לשבת.

ומי שיש לו שונאים ורוצים להרע לו, סגולה שיאמר בכל יום ויום פרק קי"ט, (סגולות ישראל, אות תהלים).

ב"אגרות קודש" תש"ט מובא: ידוע המנהג שקיבל אדמו"ר הזקן מרבו בשם הבעש"ט, לומר מזמור תהלים המתאים למספר שנותיו, אחר תפילת שחרית, קודם אמירת שיעור התהלים בכל יום כנהוג לדוגמא אדם בן 50, יאמר פרק 50 - פרק נ.

בשם הבעל שם טוב מובא שעל-ידי אמירת תהילים יכולים לבטל את הקטרוגים, כנרמז בפסוק, בתהילים קו ב "מי ימלל גבורות (ישבור ויבטל את ה'דינים' הקשים) ה' - ישמיע כל תהילתו".

עוד מובא בשמו של רבינו הבעש"ט שכל אדם יאמר את הפרק בתהילים המתאים לגילו. למשל, מי שמלאו לו י"ג שנה - יאמר פרק יד, וכך הלאה. כן ראוי לומר את הפרקים של הצאצאים, כתפילה עליהם שחינוכם ליראת-שמים יצליח.

יהי רצון שנזכה בחג השבועות לקבל את התורה מתוך שמחה גדולה מתוך קדושה וטהרה.

ויהי רצון שנזכה שהקב"ה יבטל מעלינו כל גזירות קשות ורעות ונזכה שהקב"ה יגזור עלינו גזירות טובות ושניזכה לגאולה שלימה ולבנין בית המקדש בעגלא ובזמן קריב ואמרו אמן.

מוסדות התורה והחסד **בית מאיר**

השיעור השבועי

מפי מורנו ורבנו האדמו"ר

הרב
שמואל שמעון טולידאנו
שליט"א

שיתקיים בעזרת ה' יתברך
במוסדות התורה והחסד בית מאיר
רחוב העצמאות 39 רובע סיטי אשדוד

ביום שלישי ז' סיוון 18.5.21

בשעה 20:45 בדיוק

לקבלת שיעורי הרב: 058-4150707